

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Daň z příjmů fyzických osob - optimalizace daňového zatížení

Šárka Dvořáková

Bakalářská práce
2011

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Šárka DVOŘÁKOVÁ
Osobní číslo: E08811
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Ekonomika a provoz podniku
Název tématu: Daň z příjmů fyzických osob - optimalizace daňového zatížení
Zadávající katedra: Ústav ekonomiky a managementu

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Stanovení cílů práce:

1. Daňový systém ČR
2. Teoretický postup k zdaňování příjmů fyzických osob
3. Možnosti daňové optimalizace
4. Praktický příklad
5. Formulace závěrů

Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

1. MARKOVÁ, Hana. Daňové zákony 2010 : úplná znění platná k 1. 1. 2010. 18., aktualiz. vyd. Praha : Grada Publishing, a.s, 2010. 280 s. ISBN 978-80-247-3206-0.
2. VYHÍBAL, Václav. Zdaňování příjmů fyzických osob 2010 : praktický průvodce. 6., vyd. Praha : Grada Publishing, a.s, 2010. 224 s. ISBN 978-80-247-3426-2.
3. VALOUCH, Petr . Daňové tipy (a triky) pro fyzické osoby 2009 : jak ušetřit na dani z příjmů. Praha : Grada Publishing, a.s, 2010. 128 s. ISBN 978-80-247-3332-6.
4. DUŠEK, Jiří. Daně z příjmů 2010 : přehledy, daňové a účetní tabulky. 5. aktualiz. vyd. . Praha : Grada Publishing, a.s, 2010. 200 s. ISBN 978-80-247-3367-8.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. František Sejkora
Ústav ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: 30. června 2010
Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2011

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 13. července 2010

Prohlášení autora

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 27. června 2011

Šárka Dvořáková

Poděkování

Na tomto místě bych chtěla poděkovat Ing. Františku Sejkorovi, vedoucímu mé bakalářské práce za jeho vstřícný přístup, poskytnuté cenné rady a připomínky a za čas, který mi při psaní této práce věnoval.

ANOTACE

Práce je věnována zdanění fyzických osob a optimalizaci daňového zatížení. Zabývá se popisem daňového systému, vysvětlením základních pojmů, které souvisí s daní z příjmů fyzických osob. Dále je popsán způsob zdaňování fyzických osob. V praktické části je uveden příklad na optimalizaci celkových odvodů.

KLÍČOVÁ SLOVA

daň z příjmů, fyzická osoba, základ daně, daňová optimalizace, sociální pojištění, zdravotní pojištění

TITLE

Income tax for individuals - the optimization of the tax burden

ANNOTATION

The thesis is dedicated to the taxation of individuals and the optimization of the tax burden. It deals with the description of the tax system and explanation of basic terminology connected with the income tax of physical entities. Furthermore, the way of assessing taxes upon physical entities is described. The practical part presents an example of optimization of total tax payments.

KEYWORDS

income tax, natural person, tax base, tax optimization, social insurance, health insurance

Obsah

Seznam tabulek

Seznam grafů

Seznam obrázků

Seznam příloh

Seznam zkratk

Úvod.....	11
1 Daňový systém ČR.....	13
1.1 Daň a její funkce	14
1.2 Daňový mix.....	15
1.3 Přímé daně.....	15
1.4 Nepřímé daně	18
1.5 Ostatní daně.....	20
2 Daň z příjmů fyzických osob – základní charakteristiky	21
2.1 Poplatník daně.....	21
2.1.1 Daňový rezident	21
2.1.2 Daňový nerezident.....	22
2.2 Předmět daně	22
2.2.1 Příjmy ze závislé činnosti a z funkčních požitků	22
2.2.2 Příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti	23
2.2.3 Příjmy z kapitálového majetku.....	23
2.2.4 Příjmy z pronájmu	23
2.2.5 Ostatní příjmy.....	23
2.3 Příjmy nezahrnující do předmětu daně z příjmů fyzických osob	24
2.4 Osvobození od daně	24
2.5 Zdaňovací období.....	25
3 Teoretický postup zdaňování příjmů fyzických osob.....	26
3.1 Základ daně a daňová ztráta	26
3.2 Struktura základu daně	27
3.3 Metodika stanovení základu daně fyzické osoby	31
3.4 Výpočet daňové povinnosti.....	31
3.5 Daňové priznání	34
3.6 Zdravotní pojištění u OSVČ.....	32
3.7 Sociální pojištění u OSVČ	33

3.8	Zálohy na daň.....	33
4	Možnosti daňové optimalizace.....	36
4.1	Slevy na dani	36
4.2	Uplatnění odčitatelných položek	38
4.3	Volba vhodných daňových odpisů	39
4.3.1	Rovnoměrné odpisy.....	40
4.3.2	Zrychlené odpisy	42
4.3.3	Přerušování odpisování	43
4.4	Využití daňových rezerv	44
4.4.1	Rezervy na opravu hmotného majetku	44
4.4.2	Ostatní daňové rezervy.....	45
4.5	Zamezení dvojího zdanění	45
4.6	Spolupracující osoba	47
5	Praktický příklad	48
5.1	Představení rodiny.....	48
5.2	Řešení č. 1: Zdanění veškerých příjmů manželem.....	49
5.3	Řešení č. 2: Převod maximální možné výše příjmů z podnikání na manželku	51
5.3.1	Zdanění Václava Dobrého.....	52
5.3.2	Zdanění Marie Dobré	53
5.4	Řešení č. 3: Převod maximálního podílu příjmů a výdajů na spolupracující manželku, která nemusí hradit pojistné na SP	54
5.4.1	Zdanění Václava Dobrého.....	56
5.4.2	Zdanění Marie Dobré	57
5.5	Shrnutí příkladu.....	59
	Závěr	61
	Použité zdroje.....	63

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Členění příjmů fyzických osob podléhající dani z příjmů

Tabulka č. 2: Základ daně z příjmů fyzických osob

Tabulka č. 3: Výpočet daňové povinnosti

Tabulka č. 4: Roční slevy na dani za rok 2011

Tabulka č. 5: Minimální doba odpisování

Tabulka č. 6: Roční odpisová sazba pro hmotný majetek bez zvýšení odpisu

Tabulka č. 7: Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 20 %

Tabulka č. 8: Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 15 %

Tabulka č. 9: Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 10 %

Tabulka č. 10: Koeficienty pro zrychlené odpisování

Seznam grafů

Graf č. 1: Daňový mix v českém daňovém systému v roce 2008

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Struktura daňového systému České republiky

Seznam příloh

Příloha č. 1: Přiznání k dani z příjmů

Seznam zkratek

ČR – Česká republika

DPH – Daň z přidané hodnoty

EU – Evropská Unie

FO – Fyzická osoba

OSVČ – Osoba samostatně výdělečně činná

PO – Právnícká osoba

SP – Sociální pojištění

ZD – Základ daně

ZDP – Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

ZP – Zdravotní pojištění

Úvod

Bakalářská práce se věnuje problematice optimalizace daňového zatížení fyzických osob. Přirozenou snahou každého daňového subjektu je minimalizovat svoji daňovou povinnost. Hlavním principem a úkolem optimalizace daňového zatížení tedy je využívání všech legálních možností k dosažení minimálních odvodů a povinností vůči státu při respektování času. Menší podnikatelé se oblasti daňové optimalizace nevěnují téměř vůbec nebo jen velmi málo. Neuvědomují si, že pomocí aktivního přístupu k této otázce, lze získat řadu oprávněných úspor. Za účelem využití daňové optimalizace se musí daňový subjekt podrobně orientovat v jednotlivých ustanoveních zákona a pečlivě a nepřetržitě sledovat jeho neustálé legislativní změny.

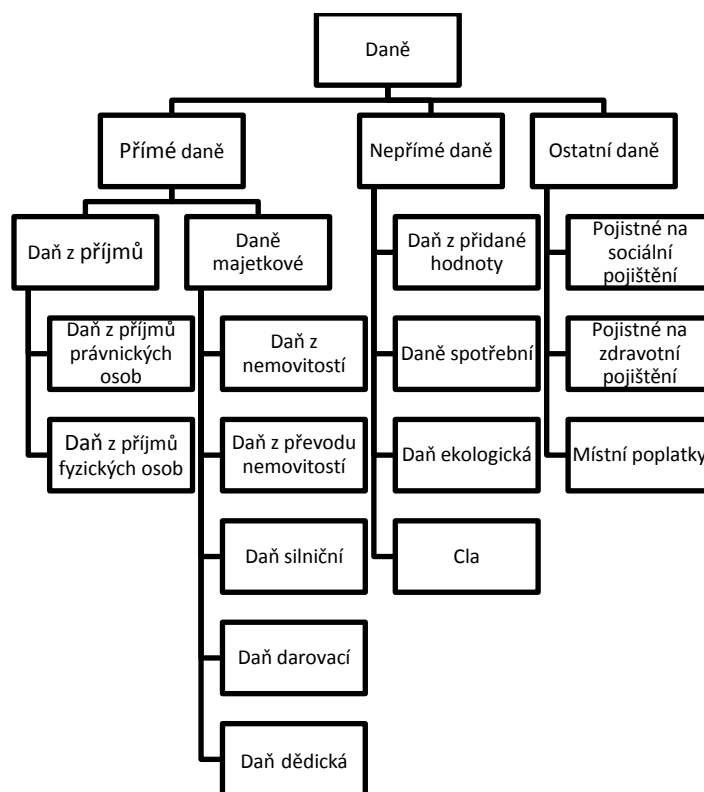
Teoretická část bakalářské práce je zaměřena na stručný popis daňového systému či základní pojmy spojené s problematikou daní z příjmů fyzických osob. Důraz je také kladen na stanovení základu daně a postup zdaňování příjmů fyzických osob. Důležité je i přiblížení pojmů sociální pojištění a zdravotní pojištění osoby samostatně výdělečně činné. Hlavním cílem bakalářské práce je popsat systém zdanění fyzických osob a nastínit možnosti daňové optimalizace. Legálních daňových úspor je možné dosáhnout několika způsoby. Mezi nejpoužívanější způsoby řadíme uplatnění všech možných slev na dani a veškerých odčitatelných položek od základu daně. Další možností je správné zvolení metody rovnoměrného nebo zrychleného odpisování, uplatnění přerušování odpisů, uplatnění daňových rezerv, zamezení zdanění příjmů ve dvou státech či správné rozdělení příjmů a výdajů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti na spolupracující osobu. Dalším doporučením týkající se daňové optimalizace by mohla být orientace nejen na daň z příjmu, ale i na další druhy daní, které nemusejí mít zanedbatelný vliv na daňovou povinnost. Například plátce DPH může snížit daňové zatížení své produkce tím, že bude vyrábět papírenské výrobky z recyklovaného papíru, protože ty jsou zatíženy nižší daňovou sazbou.

Podnikání fyzických osob je jednou z nejčastějších forem podnikání v ČR. V praktické části je znázorněn postup optimalizace celkových odvodů na konkrétním příkladě domácnosti. Jedná se o rodinu Dobrých, kde manžel podniká jako osoba samostatně výdělečně činná v oboru nákupu a prodeje výpočetní techniky a manželka je na rodičovské dovolené. V zadání příkladu jsou zobrazeny veškeré příjmy rodiny za rok 2010.

Z pohledu optimalizace daňové povinnosti má rodina několik možností, jak snížit svoje daňové břemeno. V praktické části jsou ilustrovány tři varianty optimalizace.

1 Daňový systém ČR

Daňový systém jako celek vznikl v České republice 1. 1. 1993 a je vymezen soustavou daňových předpisů. Daňový systém České republiky je ve svých základních znacích podobný většině daňových systémů vyspělých evropských zemí. „*Daňový systém je souhrn všech daní, které se na daném území, zpravidla státním, vybírají.*”¹¹ Daňová soustava ČR zahrnuje přímé daně, nepřímé daně a ostatní daně. Pojem ostatní daně je myšlen v širším slova smyslu. Tyto daně sice splňují definici daně, ale za daně je nepovažujeme. Daňové příjmy pocházejí zhruba ve stejné výši z přímých i nepřímých daní.

Obrázek č. 1: Struktura daňového systému České republiky

Zdroj: Vlastní zpracování

¹ VANČUROVÁ, Alena ; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2010*. 10. aktualiz. vyd. . Praha : 1. VOX a.s., 2010. str. 43

1.1 Daň a její funkce

„Daň je definována jako povinná, nenávratná, zákonem určená platba do veřejného rozpočtu. Je to platba neúčelová a neekvivalentní. Daň se pravidelně opakuje v časových intervalech (např. každoroční placení daně z příjmů) nebo je nepravidelná a platí se za určitých okolností (např. při každém převodu nemovitosti).“²

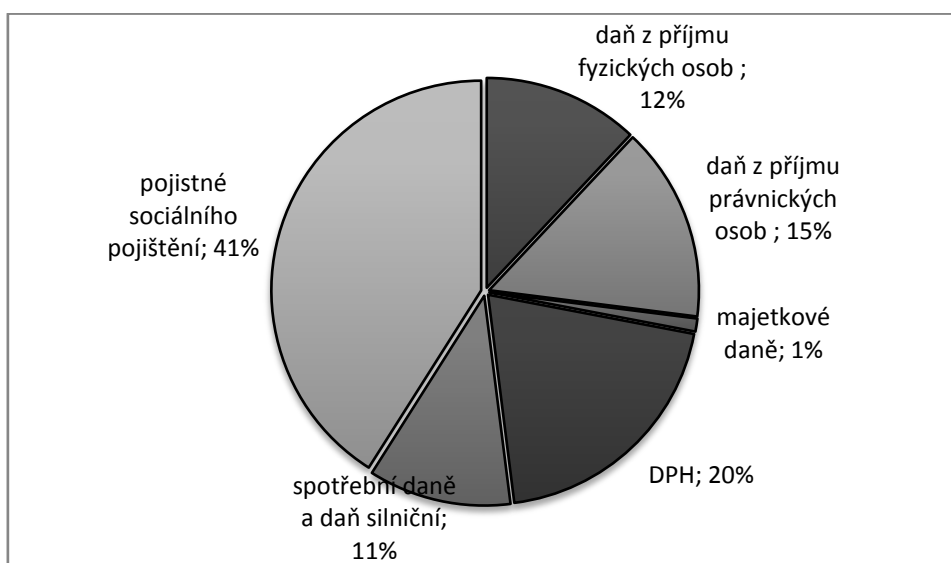
Daně jsou stanoveny k hrazení potřeb, které společnosti vznikají a plynou do veřejného rozpočtu – rozpočtu obce, kraje, státu, státního fondu nebo rozpočtu EU. V praxi se z daní financují potřeby jako například starobní důchody, zdravotní péče, sociální faktory, vzdělávání, podpora v nezaměstnanosti, veřejné statky a ekologie. Platit daně patří v dnešní době k základním povinnostem všech občanů. Daňová povinnost musí být stanovena srozumitelně a jasně, aby každý občan věděl, kdy má jakou daň a v jaké výši zaplatit. Daň je neúčelová, což znamená, že v okamžiku, kdy je daň placena, není známo, na co budou tyto finanční prostředky použity. Plátcí daní nemohou nikdy ovlivnit, kam daně poplynou. Daň je platba neekvivalentní, tedy část, kterou se každý jedinec podílí na společných příjmech, nemá téměř žádný vztah k tomu, v jaké výši se bude podílet na výdajích veřejných rozpočtů nebo v jaké výši bude užívat veřejně poskytované statky.

Jednou z funkcí daňové soustavy je fiskální funkce. Znamená to, že se tvoří dostatečně velký státní rozpočet a to z důvodu toho, aby bylo zaručeno plynulé financování hospodaření státu a aby byly umožněny nutné zásahy státu do národního hospodářství. Stimulační funkce vyzývá daňové poplatníky k rozhodování v souladu s ekonomickými hledisky. Další funkcí je regulační funkce, která usměrňuje spotřeby v zájmu ochrany zdraví a životního prostředí (zejména u spotřebních a ekologických daní). Poslední, nemálo významnou funkcí je sociální funkce. Ta napomáhá k zařazení např. zdravotně postižených lidí do společnosti. Uplatňuje se např. zvýhodňováním zaměstnavatelů, kteří zaměstnávají zdravotně postižené občany.

² KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. Vyd. 5. Praha : Wolters Kluwer, 2010. str. 176

1.2 Daňový mix

Daňový mix lze charakterizovat jako strukturu přímých a nepřímých daní a ostatních daní. Daňový mix ukazuje, jakému typu daní dává daný stát přednost a jaký typ potlačuje. Význam jednotlivých druhů daní se nejčastěji měří prostřednictvím podílu výnosu jednoho typu daní na celkovém daňovém výnosu. V následujícím grafu je znázorněn podíl daní z příjmů, majetkových daní, daní ze spotřeby a pojistného na sociálním pojištění na celkových daňových příjmech v České republice.

Graf č. 1: Daňový mix v českém daňovém systému v roce 2008

Zdroj: Vančurová A., Láchová L., Daňový systém ČR 2010

1.3 Přímé daně

Pro přímé daně je charakteristické to, že je přesně určena osoba, jejíž majetek byl o daň snížen. Přímé daně mají schopnost reagovat na sociální poměry jednotlivých daňových subjektů. Povinnost platit přímou daň nelze převést na jiný subjekt. V tomto případě je poplatník i plátce jedna osoba. Placení přímých daní se uskutečňuje pomocí daňového priznání danému finančnímu úřadu. Finanční úřady spadají pod ministerstvo financí. Přímé daně dělíme do dvou základních skupin a to na daně z příjmů a majetkové daně. Daně z příjmů jsou nejvýznamnější z přímých daní.

Daně z příjmů se dělí na daň z příjmů fyzických osob, které se budeme podrobněji věnovat později a na daň z příjmů právnických osob.

Daň z příjmu právnických osob je upravena zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Daň z příjmů PO je relativně moderní, mladou daní. Ekvivalenty daně z příjmů PO jsou „daň ze zisku společností“, „daň ze zisku korporací“ či „důchodová daň korporací“. Předmětem této daně jsou příjmy (důchody). Existence této daně často doprovázejí různé problémy. Jedním z těchto problémů je problematika dvojího zdanění (všechny zisky právnických osob se stanou příjmy fyzických osob, dochází tedy ke zdanění na úrovni právnických osob a následně na úrovni fyzických osob). „*Poplatníky daně z příjmů právnických osob jsou osoby, které nejsou fyzickými osobami, a i organizační složky státu podle zvláštního právního předpisu. Od daně se osvobozuje ústřední banka České republiky. Od daně jsou osvobozena veřejná nezisková ústavní zdravotnická zařízení zřízena podle zvláštního právního předpisu*“.³ Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok, hospodářský rok či účetní období⁴.

Mezi majetkové daně řadíme:

- Daň z nemovitosti
- Daň dědická
- Daň darovací
- Daň z převodu nemovitostí
- Daň silniční

Daň z nemovitosti

Daň z nemovitosti upravuje zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti. Je důležitá v rámci místních rozpočtů, celá daň náleží obcím. Tvoří ji daň z pozemků a daň ze staveb.

Daň z pozemků

Předmětem daně z pozemků jsou pozemky na území ČR, které jsou vedeny v katastru nemovitostí. Předmětem daně nejsou např. pozemky určené pro obranu státu, vodní plochy s výjimkou rybníků sloužících k intenzivnímu a průmyslovému chovu ryb,

³ § 17 odst. 1,2,5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2011

⁴ Účetní období musí být delší než nepřetržitě po sobě jdoucích 12 měsíců.

lesní pozemky, na nichž se nacházejí ochranné lesy a další pozemky. Poplatníkem daně z pozemků je vlastník pozemku, není-li zákonem stanoveno jinak. Sazba daně se liší podle typu pozemku.

Daň ze staveb

Stavby, které podléhají dani ze staveb, jsou definovány § 7 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti. Jsou jimi v podstatě veškeré stavby na území ČR, včetně bytů a nebytových prostor. Předmětem daně není např. stavby přehrad, stavby sloužící veřejné dopravě, stavby rozvodů energií a další. Poplatníkem daně je vlastník stavby, bytu či samostatného nebytového prostoru není-li zákonem stanoveno jinak. Sazba daně se liší dle způsobu využití dané plochy.

Daň dědická

Daň dědická je upravena zákonem č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitosti. Jedná se o jednorázovou, převodovou daň. Předmětem dědické daně jsou movité i nemovité věci, které jsou nabyty děděním a nacházejí se na území České republiky. Sazba daně se určuje dle výše zděděného majetku a dále od zařazení dědice do skupiny vyjadřující stav nabyvatele k dárci (podrobně: §§11 - 14, zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitosti). Poplatníkem dědické daně je dědic.

Daň darovací

Daň darovací je taktéž upravena zákonem č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitosti. Jedná se o transferovou daň. Předmětem daně je bezúplatné nabytí nemovitosti, movitého majetku a jiného majetku na základě právního úkonu nebo v souvislosti s právním úkonem, a to jinak než smrtí zůstavitele. Sazba daně se odvíjí od vztahu mezi dárcem a nabyvatelem (nejbližší příbuzní jsou od daně osvobozeni) a cenou darovaného majetku. Poplatníkem darovací daně je nabyvatel.

Daň z převodu nemovitostí

Daň z převodu nemovitostí je opět upravena zákonem č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí. Jedná se o poslední transferovou daň. „Předmětem daně z převodu nemovitostí je úplatný převod nebo přechod vlastnictví k nemovitostem.“⁵ Sazba daně je jednotná ve výši 3% ze základu daně. Daňovým základem je buď cena nemovitosti, která je zjištěná na základě posudku, nebo skutečná prodejní cena. Zpravidla to je ta vyšší cena z těchto dvou cen.

Daň silniční

Daň silniční vychází ze zákona č. 16/1993Sb., o dani silniční. Předmětem daně jsou silniční motorová vozidla registrovaná v České republice, používaná k podnikání a dále vozidla s hmotností nad 3 tuny používaná k přepravě nákladů. Sazba daně se liší. U osobních automobilů se vyměřuje dle zdvihového objemu motoru u ostatních vozidel dle počtu náprav a celkové hmotnosti (podrobně: § 6, zákona č. 16/1993Sb., o dani silniční).

1.4 Nepřímé daně

Daně nepřímé neboli daně ze spotřeby vybírá a odvádí jiná osoba než poplatník daně, na rozdíl od daní přímých. U nepřímých daní není známá osoba, která nese příslušné daňové břemeno. Daň odvádí výrobce, zaplatí ji však konečný zákazník. V případě nepřímých daní plátcem a poplatníkem daně není jedna osoba. Plátcem daně je ten, kdo daň vybírá (prodávající, který prodal zboží). Plátce daň odvádí finančnímu úřadu za konečného spotřebitele, poplatníka daně. Nepřímé je označujeme právě z toho důvodu, že jsou zahrnuty v konečných cenách zboží a služeb, kupující nepodává žádné daňové přiznání a ani nevnímá, že daň platí.

Nepřímé daně jsou v České republice velmi významným zdrojem státních rozpočtů. V naší daňové soustavě rozdělujeme nepřímé daně na 3 základní skupiny a to na univerzální daň (DPH), selektivní daně (spotřební daně) a ekologickou daň. K nepřímým

⁵ § 9 odst. 1 zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, platný pro rok 2010

daním řadíme i cla. Daň z přidané hodnoty a spotřební daně u dováženého zboží vybírají společně se clem celní úřady.

Daň univerzální

Daní univerzální je daň z přidané hodnoty (DPH). DPH upravuje zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Daň z přidané hodnoty je jednou z nejběžnějších daní. Podléhá jí dodání zboží, převod nemovitosti, dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku, poskytování služeb, pořízení zboží z nečlenského státu EU. Základní sazba daně činí 20% a snížená sazba daně činí 10%.⁶ Snížená sazba daně se uplatňuje například na dopravu, zdravotnické služby a prostředky, ubytování, potraviny a nealkoholické nápoje.

Daně selektivní

Mezi selektivní daně patří spotřební daně. Spotřební daně se řídí zákonem č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních.

Mezi spotřební daně řadíme:

- Daň z minerálních olejů
- Daň z piva
- Daň z lihu
- Daň z vína a meziproductů
- Daň z tabákových výrobků

Předmětem daně je výroba a dovoz alkoholu, tabákových výrobků a minerálních olejů. Spotřební daně jsou daně ustálené, diferencované, ale přesto pevné (výjimkou jsou cigarety, kde je sazba tvořena kombinací pevné sazby a procentuální částky z konečné prodejní ceny) a jsou důležitým zdrojem veřejných příjmů. Spotřební daně mají výchovný charakter, má odradit spotřebitele od těchto výrobků.

⁶ Platí od 1. 1. 2010

Ekologické daně

Ekologické daně jsou upraveny v zákoně č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů. V České republice byla tato daň zavedena až v roce 2008. Daň ekologická zatěžuje komodity, které škodí životnímu prostředí.

Mezi ekologické daně řadíme:

- Daň ze zemního plynu
- Daň z elektřiny
- Daň z pevných paliv

Cla

Ačkoliv clo není daní jako takovou, z ekonomického hlediska ho mezi daně řadíme. Považujeme ho za daň spotřební, nepřímou daň. Cla jsou usměrňována celním kodexem EU. Sazby jsou stanoveny celním sazebníkem. V současnosti se cla vztahují pouze na dovoz zboží a služeb ze států, které náleží EU. Existují již jen dovozní cla, vývozní už se nepoužívají.

1.5 Ostatní daně

Pojem ostatní daně je myšlen v širším slova smyslu. Tyto daně sice splňují definici daně, ale za daně je nepovažujeme. Nepovažujeme je ani za daně přímé, ani za nepřímé daně. Řadíme sem pojistné na sociální a zdravotní pojištění a místní poplatky.

Místní poplatky určuje a spravuje obec. Mezi místní poplatky řadíme např. poplatky ze psů, za užívání veřejného prostranství, za lázeňský či rekreační pobyt atd.

2 Daň z příjmů fyzických osob – základní charakteristiky

Daň z příjmů fyzických osob, jak už bylo zmíněno, patří mezi přímé daně. Tvoří významnou část příjmů státního rozpočtu. V České republice byla zavedena zároveň se vznikem samostatného českého státu v roce 1993. Její úprava je zakotvena v zákoně č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů. Daně z příjmů se dotýkají všech ekonomicky aktivních obyvatel. Daň z příjmů fyzických osob je pravděpodobně nejznámější. Její konstrukce je poměrně složitá. Na tuto daň se kladou vysoké požadavky. Existuje řada úlev, které může poplatník využít. Bere se zřetel i na sociální postavení poplatníka.

2.1 Poplatník daně

Poplatníkem daně z příjmů fyzických osob je jakákoli fyzická osoba. Nebereme v potaz věk, občanství, ani zda je nebo není zapsán v obchodním rejstříku, prioritní podmínkou jsou příjmy podléhající dani. Poplatník daně je zároveň plátcem daně.

V rámci daně z příjmů fyzických osob mluvíme o dvou typech poplatníků daně, a to daňových rezidentech a daňových nerezidentech.

2.1.1 Daňový rezident

„Daňový rezident (tuzemec) je fyzická osoba, která má na území České republiky bydliště.“⁷ Daňovým rezidentem může být také osoba, která nemá v ČR bydliště, ale na území ČR pobývá (zdržuje se) alespoň 183 dní v průběhu kalendářního roku. *„Daňový rezident má neomezenou daňovou povinnost.“⁸* Daňová povinnost se vztahuje na příjmy ze zdrojů na území ČR, tak i na ostatní příjmy plynoucí ze zahraničí.

^{7,8} VANČUROVÁ, Alena ; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2010*. 10. aktualiz. vyd. . Praha : 1. VOX a.s., 2010. str. 138

2.1.2 Daňový nerezident

Daňovým nerezidentem (cizozemcem) je osoba, která není daňovým rezidentem. Nemá bydliště v ČR ani se na území ČR nezdržuje více než 182 dní kalendářního roku. Dani z příjmů fyzických osob podléhají pouze příjmy, které získal ze zdrojů na území ČR. Tedy nemá neomezenou daňovou povinnost.

2.2 Předmět daně

„Příjmem fyzické osoby se rozumí příjem peněžní i nepeněžní včetně příjmu dosaženého směnou. Nepeněžní příjem se oceňuje podle zákona o oceňování majetku.“⁹

Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou jednotlivé druhy příjmů, které jsou rozděleny do 5 skupin (§ 2, zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů) :

- Příjmy ze závislé činnosti a z funkčních požitků (zdanění dle §6)
- Příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (zdanění dle §7)
- Příjmy z kapitálového majetku (zdanění dle §8)
- Příjmy z pronájmu (zdanění dle §9)
- Ostatní příjmy (zdanění dle § 10)

Každá z těchto skupin představuje dílčí základ daně. Pro každého poplatníka je významné jednotlivé příjmy správně zařadit do jedné z těchto 5 skupin. Pokud poplatník špatně své příjmy přiřadí, může dojít k nesprávnému stanovení základu daně a daňové povinnosti, což má za následek nemalé sankce.

2.2.1 Příjmy ze závislé činnosti a z funkčních požitků

Příjemce těchto příjmů obvykle označujeme jako zaměstnance a jejich plátcem je zaměstnavatel, a to i v tom případě, že se nejedná o příjmy z pracovněprávních vztahů. Tento příjem nazýváme mzdou. Těmto příjmům náleží například příjmy ze současného nebo dřívějšího pracovního, služebního, členského nebo jiného obdobného poměru

⁹ MACHÁČEK, Ivan. *Daň z příjmů fyzických osob 2010 : praktická pomůcka k daňové optimalizaci*. Vyd. 1. Praha : C. H. BECK, 2010. Str. 7

2.2.2 Příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti

V této kategorii příjmů nacházíme příjmy, které podnikatel provozuje na vlastní jméno a na vlastní odpovědnost. Jedná se například o příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství, podíly společníků veřejné obchodní společnosti a komplementářů a komanditní společnosti na zisku, atd. Mezi jiné samostatné výdělečné činnosti začleňujeme příjmy z činnosti insolvenčního správce, příjmy znalce, tlumočnicka, příjmy z výkonu nezávislého povolání a další příjmy.

2.2.3 Příjmy z kapitálového majetku

Kapitálovými příjmy chápeme například úroky z vkladů na běžných účtech, které podle pravidel banky nejsou určeny k podnikání, podíly na zisku tichého společníka, dávky penzijního připojištění, rozdíl mezi vyplacenou jmenovitou hodnotou dluhopisu a emisním kurzem a další.

2.2.4 Příjmy z pronájmu

Pod příjmy z pronájmu spadají příjmy z pronájmu nemovitostí, bytů a movitých věcí. Jedná-li se pouze o příležitostní pronájem, zařazujeme tyto příjmy již do skupiny ostatních příjmů a nikoli příjmů z pronájmu.

2.2.5 Ostatní příjmy

Za tento druh příjmů považujeme příjmy, které mají příležitostný charakter. Jedná se o jednorázové příjmy, které fyzické osobě zvětšují majetek. Řadíme sem například starobní důchody, výhry v loteriích, výhry v sázkách, ceny z různých soutěží a ostatní příjmy.

2.3 Příjmy nezahrnující do předmětu daně z příjmů fyzických osob

Některé příjmy fyzických osob se nezahrnují do základu daně. Tyto příjmy jsou blíže popsány v §3 ods.4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Zde jsou uvedeny alespoň některé z nich:

- příjmy, které se získají nabytím akcií nebo podílových listů podle zvláštního právního předpisu
- příjmy získané rozšířením nebo zúžením společného jmění manželů
- příjmy získané formou vydání majetku (restituce, rehabilitace)
- příjmy, které jsme získali zděděním majetku
- příjem, který fyzická osoba získá nabytím daru v souvislosti s provozováním činností, jako jsou školská či zdravotnická zařízení, přístroje na ochranu opuštěných zvířat a ohrožených druhů zvířat
- úvěry a půjčky s jistými výjimkami
- a další

2.4 Osvobození od daně

Existují příjmy, které jsou od daně z příjmů FO osvobozeny. Daňový subjekt tyto příjmy nemá povinnost ani oprávnění zahrnout do základu daně. Podrobně jsou vypsány v §4 ods.1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Jedná se například o:

- některé příjmy z prodeje majetku
- některé typy výher
- příjmy sociálního charakteru (dávky veřejných rozpočtů)
- pojistná plnění
- většina náhrad škod
- a další

Z hlediska daňového priznání mezi příjmy, které nezahrnujeme do základu daně a příjmy osvobozené od daně, není rozdíl. Ani jeden z těchto příjmů se nezahrnuje do

základu daně. U příjmů, které jsou od daně osvobozeny, musíme pečlivě kontrolovat, podmínky za kterých je možné osvobození od daně uplatnit.

2.5 Zdaňovací období

U fyzických osob, na rozdíl od právnických osob, je zdaňovacím obdobím vždy kalendářní rok, to znamená období od 1. 1. do 31. 12. daného roku. Fyzická osoba sice může účtovat v hospodářském roce, ale podat daňové přiznání musí za kalendářní rok.

3 Teoretický postup zdaňování příjmů fyzických osob

V předchozí kapitole byly vysvětleny základní pojmy spojené s daní z příjmů fyzických osob. V této kapitole je popsán postup stanovení základu daně, jeho struktura či metodika stanovení základu daně a zdravotní a sociální pojištění u OSVČ. Dále je popsán samotný výpočet daňové povinnosti. Daňový základ je klíčovým pojmem pro teoretický postup zdaňování příjmů fyzických osob. Je zde stručně popsáno i daňové přiznání, které bezprostředně souvisí s daní z příjmů fyzických osob.

3.1 Základ daně a daňová ztráta

„Základem daně je částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období, za které se pro účely daně z příjmů fyzických osob považuje kalendářní rok, přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení, pokud dále u jednotlivých příjmů podle § 6 až 10 není stanoveno jinak.“¹⁰ Pokud má poplatník dva či více druhů příjmů, základem daně je součet dílčích základů daní. Dílčí základ daně se zjistí z jednotlivých příjmů. Máme 5 skupin příjmů rozdělených podle druhu příjmů. Dílčí základ daně je tvořen rozdílem příjmů a výdajů v těchto 5 skupinách. Jednotlivé základy daně se daní zvláštní sazbou daně (srážková daň), která je lineární a v současnosti činí 15%. Jak samostatný základ daně, tak i srážková daň se zaokrouhluje na celé koruny dolů. Vzhledem k tomu, že daňovou povinnost splní za poplatníka plátce daně, nepodává se daňové přiznání. Od těchto základů daně se neodečítají ani výdaje, ani odpočty a slevy.

Příjmy, které do základu daně vstupují, zjistíme tak, že od veškerých příjmů, které daňový subjekt má, odečteme příjmy, které nejsou předmětem daně a příjmy osvobozené od daně z příjmů FO.

Tabulka č. 1: Členění příjmů fyzických osob podléhajících dani z příjmů

DÍLČÍ ZÁKLAD DANĚ	SAMOSTATNÉ ZÁKLADY DANĚ
<ul style="list-style-type: none">• Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky	Příjmy od „dalšího“ zaměstnavatele do 5000 Kč za měsíc

¹⁰ § 5 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2011

<ul style="list-style-type: none"> • Příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti 	Honoráře za příspěvky do rozhlasu, televize a periodik do 7000 Kč za měsíc u jednoho plátce
<ul style="list-style-type: none"> • Příjmy z kapitálového majetku 	<ul style="list-style-type: none"> • Výnosy z obligací, dividendy, atd. • Podíly na zisku z účasti na kapitálových společnostech a družstev • Podíly na zisku tichého společníka • Výnosy z vkladů na úsporných a osobních běžných účtech • Plnění ze životního pojištění • Dávky penzijního připojištění
<ul style="list-style-type: none"> • Příjmy z pronájmu 	
<ul style="list-style-type: none"> • Ostatní příjmy 	Ceny z veřejných a sportovních soutěží (nejsou-li osvobozeny od daně)

Zdroj: Vančurová A., Láchová L., Daňový systém ČR 2010

O daňovou ztrátu se jedná, pokud jsou uznatelné výdaje vyšší než příjmy. Daňovou ztrátu lze uplatnit pouze pro výpočet daňové povinnosti u příjmů z podnikání a u příjmů z pronájmu. Daňovou ztrátu nebo její neuplatněnou část poplatník může uplatnit v pěti po sobě jdoucích zdaňovacích obdobích předcházejících období, ve kterém vznikla.

3.2 Struktura základu daně

Základních pět skupin dílčích základů daně rozdělujeme do tří kategorií podle jejich důležitosti při tvorbě základu daně.

Tabulka č. 2: Základ daně z příjmů fyzických osob

příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky
+ pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné a zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem

= DÍLČÍ ZÁKLAD DANĚ Z PŘÍJMŮ ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI A FUNKČNÍCH POŽITKŮ
příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti
- výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
= DÍLČÍ ZÁKLAD DANĚ Z PŘÍJMŮ Z PODNIKÁNÍ A JINÉ SAMOSTATNĚ VÝDĚLEČNÉ ČINNOSTI (NEBO ZÁPORNÝ ROZDÍL MEZI PŘÍJMY A VÝDAJI)
příjmy z pronájmu
- výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
= DÍLČÍ ZÁKLAD DANĚ Z PŘÍJMŮ Z PRONÁJMU (NEBO ZÁPORNÝ ROZDÍL MEZI PŘÍJMY A VÝDAJI)
příjmy z kapitálového majetku
= DÍLČÍ ZÁKLAD DANĚ Z PŘÍJMŮ Z KAPITÁLOVÉHO MAJETKU
ostatní příjmy
- výdaje na dosažení příjmu (podle druhu příjmů do výše daného druhu příjmu)
= DÍLČÍ ZÁKLAD DANĚ Z OSTATNÍCH PŘÍJMŮ

Zdroj: Vančurová A., Láchová L., Daňový systém ČR 2010

a) Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky

U dílčího základu daně příjmů ze závislé činnosti nelze uplatnit žádné výdaje, navíc se tyto příjmy zvyšují o to, co ve skutečnosti příjmem vůbec není. Zvyšují se o povinné sociální a zdravotní pojištění, které hradí zaměstnavatel. Tento základ představuje úhrnné náklady zaměstnavatele, které má na zaměstnance. Poplatník (zaměstnanec) si zde nemůže odečíst své povinné sociální a zdravotní pojištění, které uhradil ze své mzdy.

Ke zdaňování dochází prostřednictvím zaměstnavatele, který vypočte a odvede příslušnou daň finančnímu úřadu. Tento základ daně jde v tomto případě ovlivnit pouze nepřímo, a to pomocí dokladů pro uplatnění některých slev, které zaměstnanec předkládá zaměstnavateli. Pakliže zaměstnanec u svého zaměstnavatele podepsal prohlášení k dani z příjmů a nemá-li žádné jiné příjmy převyšující částku 6 000 Kč, které spadají do předmětu daně, poplatník nemusí podávat daňové přiznání. Poplatník musí daňové přiznání

podat sám v případě, že má více zaměstnavatelů, od kterých pobírá příjmy nebo nepodepsal prohlášení k dani z příjmů.

b) Příjmy z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti, příjmy z pronájmu

Základ daně tvoří příjmy, od kterých se odčítají výdaje, které byly ve skutečnosti vynaloženy. Tyto výdaje lze uplatnit buď ve skutečné výši, nebo jako paušální částku neboli procentem z příjmů. Paušální částku uplatňujeme ve výši:

- „80 % z řemeslných příjmů a z příjmů z podnikání v zemědělství,
- 60 % z volných, vázaných a koncesovaných živností,
- 40 % z příjmů z jiného podnikání podle zvláštních předpisů nebo z jiné samostatné výdělečné činnosti,
- 30 % z příjmů z pronájmu neprovozovaného podnikatelem.“¹¹

Má-li podnikatel více druhů příjmů, musí pro různé druhy příjmů, uplatnit i různé procento výdajů. Jednotlivé druhy příjmů a výdajů se nesčítají a ani se nemůže na některé uplatnit výdaje skutečné a na jiné paušální. Kombinace je povolena pouze u příjmů z pronájmu podle § 9 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Paušál obsahuje všechny výdaje podnikatele včetně mezd, sociálního a zdravotního pojištění či odpisů majetku.

Výdaje lze uplatnit i jako skutečné. Tyto výdaje se dělí na uznatelné a neuznatelné. Uznatelné výdaje se odečtou od příjmů ve výši, kterou stanovuje zákon a ve skutečné výši. Ty výdaje, které byly vynaloženy v minulých zdaňovacích obdobích, se nemůžou odečítat.

Do uznatelných výdajů patří podle §24, zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů například:

- Odpisy a zůstatková cena hmotného majetku při vyřazení v důsledku škody
- Pojistné související s příjmem, který je předmětem daně, hradí ho poplatník
- Pojistné na sociální a zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem
- Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti
- Zaplacená daň z převodu nemovitosti
- Některé typy nájemného
- Částka vynaložená na provozování zařízení k ochraně životního prostředí

¹¹ *Podnikatel.cz* [online]. 2011 [cit. 2011-05-26]. Co jsou paušální výdaje. Dostupné z WWW: <<http://www.podnikatel.cz/dane/ucetnictvi-danova-evidence/co-jsou-pausalni-vydaje/>>.

- Nájemné u majetku, který odkoupíme a který můžeme odepisovat, pokud je doba pronájmu minimálně po dobu odepisování daného majetku a pokud dojde po ukončení nájmu k převodu do majetku poplatníka
- A další výdaje

Do neuznatelných výdajů patří podle §25, zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů například:

- Výdaje na pořízení hmotného a nehmotného majetku
- Výdaje určené na zvýšení základního kapitálu
- Podíly vyplácené na zisku
- Penále, úroky z prodlení a některé pokuty
- Výdaje na tvorbu rezervních a ostatních účelových fondů
- Manka a škody nad stanovený limit
- Částka, která byla vynaložená na dosažení příjmů, které jsou od daně osvobozeny nebo nejsou vůbec zařazeny do daňového základu
- Hodnota obcerstvení, darů a pohoštění v rámci reprezentace firmy
- A další výdaje

c) Příjmy z kapitálového majetku

Většina příjmů z kapitálového majetku tvoří samostatný základ daně a zdaňují se srážkou u zdroje, z důvodu toho, že jde o nepříliš velké a pravidelné částky. Jedná se nejčastěji o úroky z vkladů na běžných účtech, které nejsou určeny k podnikání, dále se jedná o úsporné účty, vkladní knížky. Ale jsou i příjmy, které tvoří dílčí základ daně a poplatník je musí zdanit. Jsou to úroky z vkladů na běžných účtech, které jsou určeny k podnikání či úroky z poskytnutých úvěrů a půjček.

3.3 Metodika stanovení základu daně fyzické osoby

Základ daně fyzické osoby se stanoví takto:¹²

$$ZD = (DZD_{\S 6} + DZD_{\S 7} + DZD_{\S 8} + DZD_{\S 9} + DZD_{\S 10}) - N\check{C} - PO,$$

kde ZD je základ daně,

DZD_{§6} je dílčí základ daně za závislé činnosti a z funkčních požitků,

DZD_{§7} je dílčí základ daně z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti,

DZD_{§8} je dílčí základ daně z kapitálového majetku,

DZD_{§9} je dílčí základ daně z pronájmu,

DZD_{§10} je dílčí základ daně z ostatních příjmů

NČ je nezdanitelná část základu daně (podle §15 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů)

PO jsou odčitatelné položky podle § 34 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (například výdaje na realizaci projektů výzkumu a vývoje, daňová ztráta z minulých let).

3.4 Výpočet daňové povinnosti

Výpočet daňové povinnosti je značně komplikovaný. Pro stanovení výše daně je potřeba nejprve určit základ daně, který následně upravíme o položky snižující daňový základ. Odečítáme nezdanitelnou část základu daně a odčitatelné položky. Potom se zaokrouhlí na celá sta Kč dolů. Upravený daňový základ se zdaní sazbou ve výši 15%. Následně odečítáme slevy na dani.

Jestliže hodnota celkových zdanitelných příjmů je menší než 15 000 Kč, daň se neplatí. To neplatí, pokud byla z těchto příjmů vybrána daň či záloha na daň srážkou.

Daně z příjmů se nehradí jednorázově po skončení zdaňovacího období, ale hradí se zpravidla pomocí záloh již v průběhu zdaňovacího období. Výše zálohy a pravidelnost placení se stanovuje podle poslední známé daňové povinnosti. Toto se netýká občanů, kteří jsou v zaměstnaneckém poměru. Ti mají příjmy pouze ze závislé činnosti a funkčních požitků.

¹² VYBÍHAL, Václav. *Zdaňování příjmů fyzických osob : praktický průvodce*. Vyd. 6. Praha : Grada Publishing , 2010. str. 33

Tabulka č. 3: Výpočet daňové povinnosti

Základ daně stanovený pomocí dílčích základů daně:
<ul style="list-style-type: none"> • příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky (§ 6) • příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7) • příjmy z kapitálového majetku (§ 8) • příjmy z pronájmu (§ 9) • ostatní příjmy (§ 10)
- Nestandardní odpočty
= Základ daně po snížení (zaokrouhlen na sta Kč dolů)
* Sazba daně (15%)
= výše daně před slevami
- Slevy na dani (standardní odpočty)
= Daň po slevách (daňový bonus)

Zdroj: Vlastní zpracování

3.5 Zdravotní pojištění u OSVČ

Stejně jako zaměstnanci, tak i osoby samostatně výdělečně činné jsou povinny podílet se na zdravotním pojištění.

Výše pojistného činí 13,5 % z vyměřovacího základu. Pojistné se zaokrouhluje na celé koruny nahoru. „Tento vyměřovací základ je stanoven jako 50 % příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení.“¹³ Osoby samostatně výdělečně činné mají stanoven minimální a maximální vyměřovací základ. Pro rok 2011 je maximální vyměřovací základ stanoven na 1 707 048 Kč (pro rok 2011 činí 1 781 280Kč) a minimální na částku 11 854, 50 Kč měsíčně (pro rok 2011 činí 12 370 Kč měsíčně). Pokud je vyměřovací základ nižší než minimální vyměřovací základ, pak se rovná tomuto minimu, pokud vyšší než maximální vyměřovací základ, pak se rovná tomuto maximu.

Osoby samostatně výdělečně činné odvádějí pojistné na zdravotní pojištění na účet své zdravotní pojišťovny.

¹³ VALOUCH, Petr . *Daňové tipy pro fyzické osoby 2009 : jak ušetřit na dani z příjmů*. Vyd. 1. Praha : Grada Publishing , 2010, str. 48

3.6 Sociální pojištění u OSVČ

Osoba samostatně výdělečně činná platí nejen zdravotní pojištění, ale i sociální pojištění. Sociální pojištění se běžně skládá z 3 částí, a to z nemocenského pojištění, důchodového pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Samostatná výdělečná činnost se rozděluje na hlavní samostatnou výdělečnou činnost a na vedlejší samostatnou výdělečnou činnost. Osoba samostatně výdělečně činná, pro kterou je samostatná výdělečná činnost hlavní činností, musí vždy odvést pojistné na důchodové pojištění. Vykonává-li vedlejší činnost, pak pouze v případě, že se k účasti sama přihlásí nebo že příjmy po odečtení výdajů dosáhly v předchozím roce rozhodné částky (v roce 2010 jde o částku 56 902 Kč). Pojistné se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

*„Vyměřovacím základem OSVČ je pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti částka, kterou se určí, ne však méně než 50 % daňového základu.“*¹⁴ Pro hlavní výdělečnou činnost je minimální výše měsíčního vyměřovacího základu 25 % (tedy 5928 Kč v roce 2010 a 6185 Kč v roce 2011) a pro vedlejší výdělečnou činnost 10 % průměrné mzdy (tedy 2371 Kč v roce 2010 a 2474 Kč v roce 2011). Maximálním vyměřovacím základem v roce 2010 je částka ve výši 1 707 048 Kč. V roce 2011 činí maximální vyměřovací základ 1 781 280 Kč.

Měsíční záloha pojistného na důchodové pojištění je ve výši 29,2 % vyměřovacího základu.

Osoby samostatně výdělečně činné odvádějí pojistné na sociální pojištění na účet příslušné okresní správy sociálního zabezpečení.

3.7 Zálohy na daň

Daň se nehradí jednorázově jako celá částka, ale je snížena o zálohy, které byly v průběhu roku zaplacený. Povinnost platit zálohy je ukotvena v § 38a zákona o daních z příjmů. Je potřeba podotknout, že poplatníci, kteří mají příjmy dle § 6 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, tedy příjmy ze závislé činnosti a z funkčních požitků platit zálohy nemusejí, protože za ně zálohy odvádí každý měsíc jejich zaměstnavatel

¹⁴ VALOUCH, Petr . *Daňové tipy pro fyzické osoby 2009 : jak ušetřit na dani z příjmů*. Vyd. 1. Praha : Grada Publishing , 2010, str. 55

z jejich mzdy či platu, u kterého mají podepsané přihlášení k dani.

Zálohu jsou povinni odvádět ti, kteří nepodepsali prohlášení k dani, a zároveň měli příjmy nad 5000 Kč. Ti, kteří nepodepsali prohlášení k dani a měli příjmy do 5000 Kč, odvádějí srážkovou daň, zálohy se tak odvádět nemusí.

Záloha se počítá takto: hrubá mzda + výše zdravotního pojištění + výše sociálního pojištění = super hrubá mzda (hrubá mzda zvýšená o částku odpovídající pojistnému na sociální a zdravotní pojištění) * sazba daně z příjmů = záloha na daň z příjmů.

3.8 Daňové přiznání

Daňové přiznání se podává správci daně, tedy příslušnému finančnímu úřadu v místě trvalého bydliště FO. Existují tři základní typy daňového přiznání: řádné, dodatečné a opravné. „*Řádné daňové přiznání k dani z příjmů se podává nejpozději do tří měsíců po uplynutí zdaňovacího období*“.¹⁵ U poplatníků, za které zpracovává daňové přiznání daňový poradce, se lhůta k podání daňového přiznání prodlužuje na 6 měsíců. Podá-li daňový subjekt řádné daňové přiznání před zákonným termínem a zjistí, že je špatně stanoven daňový základ, lze před uplynutím zákonné lhůty podat opravné daňové přiznání. Zjistí-li poplatník špatný základ daně po termínu pro odevzdání daňového přiznání, podává dodatečné daňové přiznání.

V daňovém přiznání se přiznávají veškeré příjmy, kterých poplatník dosáhl a které náleží předmětu daně, s výjimkou příjmů, které se daní zvláštní sazbou daně. Má-li poplatník i příjmy ze závislé činnosti, přiloží k přiznání příslušný doklad. Poplatník si sám vypočítává výši daně, odčítá slevy a další odpočty v uvedené výši.

Daňové přiznání musí podat každý, jehož roční příjmy, které jsou předmětem daně, přesáhly výši 15 000 Kč. Dále ho podává poplatník vykazující daňovou ztrátu, který má příjmy ze zahraničí a poplatník pobírající příjmy od dvou zaměstnavatelů současně, pokud příjmy od vedlejšího zaměstnavatele přesáhly částku 5000 Kč.

Daňové přiznání nemusí podávat fyzické osoby, které mají příjmy pouze ze závislé činnosti u jednoho či postupně u více zaměstnavatelů a splňují jisté podmínky. Mezi tyto podmínky řadíme fakt, že fyzická osoba má u svého zaměstnavatele podepsané prohlášení

¹⁵ MACHÁČEK, Ivan. *Daň z příjmů fyzických osob 2010 : praktická pomůcka k daňové optimalizaci*. Vyd. 1. Praha : C. H. BECK, 2010. str. 258

k dani, nebo pokud dosahují i jiných příjmů, které jsou osvobozeny od daně, anebo podléhá-li zvláštní sazbě daně tj. do 5000 Kč, protože v takovém případě za něj daňovou povinnost splnil plátce daně.

4 Možnosti daňové optimalizace

Daňová optimalizace je globálně chápána jako aplikace daňových zákonů, která vede bez porušení těchto zákonů, k minimalizaci daňové povinnosti, kterou daňový subjekt má. Snahou každé fyzické osoby tedy je dostat v daňovém přiznání pokud možno, co nejnižší daňové povinnosti. K tomu slouží několik způsobů jako například uplatnění všech slev na dani z příjmů fyzických osob a všech odčitatelných položek od základu daně, volbou vhodných odpisů, využití daňových rezerv, využití smluv o zamezení dvojího zdanění či využití spolupracující osoby.

U sestavování základu daně musíme být obezřetní. V případě využití nelegálních postupů snižování daňového základu nelze již mluvit o optimalizaci daňového zatížení, nýbrž o daňovém úniku, který je nelegální.

4.1 Slevy na dani

Jedním z legálních způsobů, jak snížit daňovou povinnost, je uplatnění veškerých slev na dani. Sleva na dani je zákonem určená sleva, která nesnižuje daňový základ, ale snižuje již vypočítanou daňovou povinnost. Slevu mohou uplatnit všichni poplatníci, tj. podnikatelé ve svém daňovém přiznání i zaměstnanci formou ročního zúčtování u svého zaměstnavatele. V následující tabulce jsou uvedeny standardní slevy na dani za rok 2011.

Tabulka č. 4: Roční slevy na dani za rok 2011

Slevy na dani	Výše slevy
Na poplatníka	23 640 Kč
Na poplatníka – starobního důchodce	23 640 Kč
Na dítě	11 604 Kč
Na dítě – držitele průkazu ZTP	23 208 Kč
Na vyživovanou manželku/manžela	24 840 Kč
Na vyživovanou manželku/manžela – držitele průkazu ZTP	49 680 Kč
Invalidita I. a II. stupně	2 520 Kč

Invalidita III. stupně	5 040 Kč
Držitel průkazu ZTP/P (i bez důchodu)	16 140 Kč
Student	4 020 Kč

Zdroj: www.mesec.cz

Uplatnění těchto slev souvisí se splněním a prokázáním určitých podmínek, které udává zákon. Nejsou-li podmínky splněny po celý kalendářní rok, započítá se pouze část slevy, a to jedna dvanáctina za každý měsíc zdaňovacího období, kdy poplatník dané podmínky splnil.

Základní slevu na poplatníka může uplatnit každý poplatník, a to vždy v celé roční výši. Úkolem této slevy je zaručit minimální nezdaněný příjem pro všechny poplatníky.

Sleva na vlastní invaliditu se uplatňuje během výpočtu měsíčních záloh na daň a to u těch poplatníků, kteří od státu dostávají důchod pro invaliditu prvního až třetího stupně. Zaměstnavateli se předkládá rozhodnutí o přiznání důchodu a potvrzení o jeho výplatě.

Ke slevě na vlastní invaliditu lze přičíst i slevu pro držitele karty ZTP/P. Jedná se o slevu pro osobu zvláště tělesně postiženou s potřebným průvodcem. Nárok na tento typ slevy se dokládá předložením průkazu ZTP/P.

Další slevou je sleva na dani pro poplatníky, kteří se soustavně připravují na budoucí povolání, tedy pro studenty. Uplatňuje se při výpočtu měsíční zálohy na daň v poměru jedné dvanáctiny z roční slevy. Prokazuje se předložením prohlášení zaměstnavateli a potvrzením o studiu pro daný školní rok. Tuto slevu lze uplatňovat maximálně do věku 26 let. V případě, že poplatník navštěvuje prezenční formu doktorského studia, posunuje se věková hranice na 28 let.

Sleva na manželku se uplatňuje v případě, že poplatník žije v jedné domácnosti s druhým z manželů, jehož roční příjmy nepřesahují částku 68 000 Kč. V těchto příjmech jsou zahrnuty i příjmy, které se daní zvláštní sazbou daně či příjmy, které jsou od daně osvobozeny (mateřská, podpora v nezaměstnanosti, atd.). Výjimkou jsou však rodičovské příspěvky, sociální dávky jako například stipendia, příspěvek na osobu blízkou v péči či zvýšení důchodu v případě bezmocnosti. Sleva se odčítá na konci kalendářního roku. Tato sleva se prokazuje předložením důchodového výměru druhého z manželů či potvrzení o evidenci na úřadě práce a potvrzení o výši státní podpory, případně čestné prohlášení manželky o výši jejích příjmů. Je-li jeden z manželů držitelem průkazu ZTP/P, tato sleva se zdvojnásobuje.

Slevu na dítě může využít pouze jeden z poplatníků, se kterými dítě žije v jedné domácnosti. Za dítě je v tomto případě považováno každé nezletilé dítě a dále studující dítě do 26 let, které nepobírá invalidní důchod pro invaliditu 3. stupně. Výše slevy se zdvojnásobuje, je-li dítě držitelem průkazu ZTP/P. „*Sleva na dítě, které se v průběhu zdaňovacího období narodí, je osvojeno nebo začne studovat, lze uplatnit poměrně už za ten kalendářní měsíc, ve kterém daná událost nastala.*“¹⁶ Konstrukce slevy na dítě je poněkud složitější, říkáme, že se jedná o daňové zvýhodnění na dítě. O slevu na dítě může být daňová povinnost snížena až na nulu. Daňové zvýhodnění je poskytováno poplatníkům za jistých podmínek až nad rámec daňové povinnosti. Jestliže základní částka vypočítané daně nebyla dost velká k tomu, aby poplatník mohl využít celou slevu na dítě, pak mu může vzniknout nárok na tzv. daňový bonus. Daňový bonus je právo požádat stát o zaplacení zbytku.

4.2 Uplatnění odčitatelných položek

Uplatnění odčitatelných položek je dalším legálním způsobem, jak si může daňový poplatník snížit základ daně. Nestandardní odpočty se odčítají při zúčtování zaplacených záloh od daňového základu, a to v prokázané výši. § 15 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů udává podmínky pro uplatnění těchto odpočtů.

Patří mezi ně například:

- dary, které jsou poskytnuty na veřejně prospěšné účely (dar na zdravotnické a charitativní účely, na výzkum a vývoj, do školství, atd.); obdarovaným může být například obec, město, kraj či nezisková organizace; minimální výše daru je 1 000 Kč a maximální hodnota je ve výši 10 % daňového základu;
- úroky z úvěrů na bytové potřeby (úvěr ze stavebního spoření, hypoteční úvěr, úvěr od stavební spořitelny, atd.); úvěr se nesmí použít na financování budov či pozemku určeného k podnikání nebo jeho pronájmu; maximální výše úroků, kterou lze uplatnit je stanovena na 300 000 Kč ročně;

¹⁶ VANČUROVÁ, Alena ; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2010*. 10. aktualiz. vyd. . Praha : 1. VOX a.s., 2010. Str. 167

- částka zaplaceného pojistného na soukromé životní pojištění; podmínkou je, že vyplacenou částku tohoto pojištění obdrží poplatník až v roce, ve kterém dosáhne věku 60 let a pojišťovna mu tuto částku nevyplatí dříve než po 60 měsících od uzavření pojistné smlouvy; uplatnit se může pouze částka zaplacená na životní pojištění, nikoli částky na různá dodatková připojištění (např. úrazové); maximální výše částky, která se může odečíst, a to i v případě, že je uzavřeno více pojistných smluv, je 12 000 Kč za zdaňovací období, tedy celková částka, která se může odečíst za penzijní připojištění a životní pojištění je 24 000 Kč u jednoho poplatníka či zaměstnance;
- příspěvek na penzijní připojištění se státním příspěvkem; podmínkou je předložení smlouvy, ve které poplatník uzavírá připojištění s penzijním fondem; od daňového základu lze odečíst jen částku zaplacenou poplatníkem, od které se odčítá pevně stanovená částka 6 000 Kč; tato částka nesmí přesahovat za zdaňovací období 12 000 Kč, tzn., že maximální hodnota odpočtu, která se projeví v daňovém přiznání, se dosáhne při placení 18 000 Kč ročně;
- výše zaplaceného členského příspěvku člena odborové organizace; maximální částka, která se může odečíst za zdaňovací období, činí 3 000 Kč nebo 1,5 % ze zdanitelných příjmů;
- hodnota výdajů, které byly vynaloženy na zkoušku ověřující další vzdělání; maximální hodnota těchto výdajů je 10 000 Kč, v případě zdravotního postižení se tato částka zvýší na 13 000 Kč a u těžce zdravotně postižených na 15 000 Kč

Od základu daně lze odečíst i daňovou ztrátu, která vznikla poplatníkovi v bezprostředně pěti předchozích zdaňovacích obdobích. Lze odečíst i 100% výše výdajů na realizaci projektů výzkumu a vývoje či položku za dobrovolné dárce krve v hodnotě 2 000 Kč za jeden odběr.

4.3 Volba vhodných daňových odpisů

Mezi významné nákladové položky řadí většina daňových poplatníků odpisy. Objektem odpisování je hmotný a nehmotný majetek. *„Podstatou daňového odpisování majetku je postupné přenášení části ceny majetku do výdajů, čímž dochází k ovlivňování (snižování) základu daně z příjmů po několik let, tj. po stanovenou dobu odpisování až do*

okamžiku, kdy je do základu daně již zcela promítána cena majetku.“¹⁷ Odpisováním se rozumí zahrnování odpisů z hmotného majetku evidovaného u poplatníka, který se vztahuje k zabezpečení zdanitelného příjmu do nákladů k zajištění tohoto příjmu. Odpisy se řadí mezi výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

Majetek lze odpisovat buď formou zrychlených odpisů či rovnoměrných odpisů. Rozhodnutí o způsobu odpisování závisí pouze na poplatníkovi, ale zvolený způsob se nesmí v průběhu odpisování měnit. Poplatník také může přerušit odpisování. Na rozdíl od účetních odpisů, může poplatník daňové odpisy i zrušit.

4.3.1 Rovnoměrné odpisy

„Při rovnoměrném odpisování se stanoví odpisy hmotného majetku za dané zdaňovací období ve výši jedné setiny součinu jeho vstupní ceny a přiřazené roční odpisové sazby.“¹⁸ Vstupní cenou majetku je nejčastěji pořizovací cena včetně nákladů spojených s pořízením. V první řadě poplatník zatřídí hmotný majetek do odpisových skupin. Níže máme uvedenu tabulku s dobou odpisování dle jednotlivých skupin.

Tabulka č. 5: Minimální doba odpisování

Odpisová skupina	Doba odpisování
1	3 roky
2	5 let
3	10 let
4	20 let
5	30 let
6	50 let

Zdroj: www.business.center.cz

V následujících tabulkách jsou uvedeny maximální roční odpisové sazby.

¹⁷ VYBÍHAL, Václav. *Zdaňování příjmů fyzických osob : praktický průvodce*. Vyd. 6. Praha : Grada Publishing , 2010. str. 175

¹⁸ MACHÁČEK, Ivan. *Daň z příjmů fyzických osob 2010 : praktická pomůcka k daňové optimalizaci*. Vyd. 1. Praha : C. H. BECK, 2010. str. 142

Tabulka č. 6: Roční odpisová sazba pro hmotný majetek bez zvýšení odpisu

Odpisová skupina	V prvním roce odpisování	V dalších letech odpisování	Pro zvýšenou vstupní cenu
1	20	40	33,3
2	11	22,25	20
3	5,5	10,5	10
4	2,15	5,15	5
5	1,4	3,4	3,4
6	1,02	2,02	2

Zdroj: www.business.center.cz

Poplatník může roční odpisovou sazbu navýšit v prvním roce odpisování, pokud se jedná o:

- poplatníka, který má převážně zemědělskou a lesní výrobu a je prvním vlastníkem stroje pro zemědělství a lesnictví a to o 20 % ze vstupní ceny majetku
- poplatníka, který je prvním vlastníkem zařízení pro čištění a úpravu vod a to o 15 % ze vstupní ceny majetku
- poplatníka, který je prvním vlastníkem hmotného majetku a to o 10 % ze vstupní ceny majetku

Tabulka č. 7: Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 20 %

Odpisová skupina	V prvním roce odpisování	V dalších letech odpisování	Pro zvýšenou vstupní cenu
1	40	30	33,3
2	31	17,25	20
3	24,4	8,4	10

Zdroj: www.business.center.cz

Tabulka č. 8: Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 15 %

Odpisová skupina	V prvním roce odpisování	V dalších letech odpisování	Pro zvýšenou vstupní cenu
1	35	32,5	33,3
2	26	18,5	20
3	19	9	10

Zdroj: www.business.center.cz

Tabulka č. 9: Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 10 %

Odpisová skupina	V prvním roce odpisování	V dalších letech odpisování	Při zvýšené vstupní ceně
1	30	35	33,3
2	21	19,75	20
3	15,4	9,4	10

Zdroj: www.business.center.cz

Roční rovnoměrný odpis se spočítá: $\text{odpis} = (\text{vstupní cena} * \text{přirazená odpisová sazba}) / 100$

4.3.2 Zrychlené odpisy

U zrychleného způsobu odpisování majetku se jednotlivým odpisovým skupinám přiřazují koeficienty pro zrychlené odpisování. Tyto koeficienty jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka č. 10: Koeficienty pro zrychlené odpisování

Odpisová skupina	V prvním roce odpisování	V dalších letech odpisování	Pro zvýšenou zůstatkovou cenu
1	3	4	3
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20

5	30	31	30
6	50	51	50

Zdroj: www.business.center.cz

Roční zrychlený odpis se spočítá:

1. v 1. roce odpisování: $\text{odpis} = \text{vstupní cena} / \text{koeficient}$

Poplatník, který je prvním majitelem, může tento odpis zvýšit:

- 20% vstupní ceny stroje pro zemědělství a lesnictví
- 15% ze vstupní ceny zařízení pro čištění a úpravu vod
- 10% ze vstupní ceny hmotného majetku

2. v dalších letech odpisování: $\text{odpis} = (2 * \text{zůstatková cena}) / (\text{koeficient zrychleného odpisování} - \text{doba, po kterou již byl majetek odpisován})$

Při zrychleném odpisování majetku, který je zvýšen o technické zhodnocení se odpisy vypočítají takto:

1. v roce zvýšení zůstatkové ceny: $\text{odpis} = (2 * \text{zvýšená zůstatková cena}) / \text{koeficient zrychleného odpisování}$
2. v dalších letech: $\text{odpis} = (2 * \text{zvýšená zůstatková cena}) / (\text{koeficient zrychleného odpisování} - \text{počet let, po které byl majetek odpisován ze zvýšené zůstatkové ceny})$

4.3.3 Přerušování odpisování

Odpisování lze i přerušit, tedy neuplatnit odpis. To lze v roce, kdy se to fyzické osobě hodí, například v době, kdy má nízký základ daně. Přerušování odpisů se může udělat u veškerého majetku či jen u některého. Doba odpisování se tímto o rok prodlužuje.

4.4 Využití daňových rezerv

Pokud fyzická osoba tvoří rezervy na účely za podmínek daných zákonem č. 563/1992 Sb., o rezervách, pak hovoříme o rezervách daňových. Jedná se o zákonné rezervy.

Daňové rezervy jsou podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů považovány za výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Tedy jsou nákladem snižujícím základ pro výpočet daně z příjmů. Uplatňují se vždy za zdaňovací období.

„Rezervy nelze vytvářet na nákup hmotného a nehmotného majetku, tyto náklady nejsou považovány za daňové výdaje. Daňovými výdaji mohou být pouze odpisy, které se na majetek vztahují.“¹⁹

4.4.1 Rezervy na opravu hmotného majetku

Rezervy na opravu hmotného majetku jsou pravděpodobně nejpoužívanějším typem rezerv. Tyto rezervy jsou založeny na principu rovnoměrného zahrnování nákladů na opravu do daňových výdajů. Daňový poplatník může do výdajů pojmout veškeré náklady spojené s opravou dříve, než k opravě došlo, nedochází tak k nárazovému snížení hospodářského výsledku po provedení opravy. Rezervu na opravu hmotného majetku nemohou vytvářet ty fyzické osoby, které uplatňují výdaje paušálně a neprokazují tak výdaje ve skutečné výši.

Tyto rezervy se sice vytváří k hmotnému majetku, ale musí jít o majetek, který se používá k dosahování zdanitelných příjmů a je zařazen do jedné z 2. až 6. odpisové skupiny, tedy jeho doba odpisování je minimálně 5 let. Rezervu na opravy hmotného majetku nelze tvořit na majetek, který je určen k likvidaci či a majetek, k němuž má vlastnické právo poplatník v konkurzu.

Při tvorbě rezervy se musí správně stanovit výše této rezervy. Ta vychází z majetku, ke kterému je rezerva tvořena a z profilu opravy. Tvorba probíhá rovnoměrně, to znamená, že výše rezervy pro jedno zdaňovací období se spočítá jako podíl stanovených nákladů na opravu a počtu let uplynutých od začátku opravy, přičemž rok zahájení opravy se

¹⁹ PELC, V. *Daňové rezervy 2008: úplné znění zákona o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů s vysvětlivkami*. Praha: Linde, 2008. str. 59

nezapočítává do výsledku. Náklady na opravu se určují odhadem na základě rozpočtu nákladů. Rezerva se netvoří pouze na jedno zdaňovací období.

Pokud nebude oprava majetku zahájena nejpozději ve zdaňovacím období následujícím po zdaňovacím období, ve kterém se během výpočtu rezervy očekávalo zahájení opravy, musí se rezerva zrušit. Také je nutné, aby rezerva nebo její zůstatek byl zrušen, pokud rezerva není vyčerpána nejpozději ve zdaňovacím období, které následuje zdaňovacímu období zahájení opravy. Rezerva se pochopitelně zruší, i pokud došlo k jejímu vyčerpání nebo pokud pominul důvod, pro který byla rezerva vytvořena.

4.4.2 Ostatní daňové rezervy

Pro zjištění základu daně z příjmů se uznávají jako daňové výdaje i další rezervy:

- rezerva na pěstební činnost;
- rezerva na odbahnění rybníka (jedná se o odstraňování nánosů ze dna rybníka, které byly způsobeny erozí okolních pozemků);
- rezerva finančních prostředků na sanaci pozemků dotčených těžbou;
- rezerva na vypořádání důlních škod;
- rezerva, u které zvláštní zákon uvede, že se jedná o výdaj na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

4.5 Zamezení dvojího zdanění

Poplatníci mající na území České republiky bydliště nebo se zde obvykle zdržují, musí odvést daň z příjmů plynoucích ze zdrojů v ČR i příjmů ze zahraničí. „*Příjmy ze zdrojů v zahraničí se rozumí příjmy, které plynou ze zdrojů v zahraničí a podléhají zdanění v zahraničí v souladu s uzavřenou mezinárodní smlouvou, snížené o související výdaje stanovené v zákoně o daních z příjmů.*“²⁰ Položky, které snižují daňový základ, a odčitatelné položky podle zahraničních právních předpisů nelze při stanovení základu daně použít. Výdaje, které byly vynaloženy na příjmy vyňaté dle mezinárodní smlouvy

²⁰ Finance.cz [online]. 2011 [cit. 2011-06-1]. Zamezení dvojího zdanění. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/dane-a-mzda/informace/dane-z-prijmu-zahranici/ze-zahranici-dvoji-zdaneni/>>.

o vyloučení dvojího zdanění, nemohou být daňově uznatelnými. Proto, aby se zabránilo dvojímu zdanění, je v zákoně o daních z příjmů obsaženo ustanovení o vyloučení tohoto zdanění.

Aby nedocházelo k dvojímu zdanění, uzavírají se smlouvy o vyloučení dvojího zdanění. ČR má uzavřeny smlouvy o vyloučení dvojího zdanění s několika státy, například s Německem, Polskem, Rakouskem, Španělskem, Austrálií, Řeckem, USA, atd.

Jestliže ČR s některým státem smlouvu uzavřenou nemá, pak se upravuje vyloučení dle zákona o daních z příjmů pouze v případě příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků.

Daň zaplacená v zahraničí se musí prokázat, a to potvrzením zahraničního správce daně. V některých případech se může potvrzení o dani zaplacené v zahraničí dokazovat potvrzením plátce příjmů nebo depozitáře o sražení daně.

Státy příjemce mají k dispozici několik metod zamezení dvojího zdanění, základní typy jsou tyto:

- Metoda zápočtu úplného
- Metoda prostého zápočtu
- Metoda úplného vynětí s výhradou progresse
- Metoda úplného vynětí ze základu daně

Podle metody plného zápočtu se výše celkové daně uložené v tuzemsku ze všech příjmů snižuje o částku daní zaplacených v zahraničí, přičemž se nepřihlíží výši daně, jaká byla uplatněna v zahraničí. Tato metoda se prakticky nepoužívá, protože při ní dochází k přesunu daňových příjmů ze státu příjemce do státu zdroje příjmů, tomu se každý rezidentský stát brání.

Metoda prostého zápočtu spočívá v omezení výše zápočtu daně zaplacené v zahraničí maximálně do výše daně, která by připadla poměrně na zahraniční příjem v tuzemsku. Pokud se podílí příjem ze zahraničí na celkových příjmech ze 40 %, pak maximální výše zápočtu je 40 % vyměřené daně.

Metoda vynětí s výhradou progresse má sice použití pouze ve státech s progresivní daňovou sazbou, mezi ně patří i Česká republika. Rozlišují se dvě varianty:

- horní dílec, kdy příjmy ze zahraničí jsou ze zdanění vyňaty, avšak pro účely stanovení daňové sazby jsou tyto příjmy chápány jako výchozí část základu daně, který je

navýšen sekundárními příjmy z rezidentského státu, tím se vyčíslí výše příjmů určující stanovení sazby, podle které se vypočítá daň z příjmů pocházejících ze státu příjemce.

- zprůměrnování je obvyklejší způsob, příznivější pro poplatníka a je jedním z používaných v České republice. Princip spočívá ve stanovení průměrného daňového zatížení, které připadá na souhrn všech dosažených příjmů a následně se uplatní tímto způsobem zjištěného procenta na výpočet daně z domácích příjmů.

Metoda úplného vynětí nebere v potaz příjmy rezidenta ze zahraničí a základem daně je vždy pouze příjem v rezidentské zemi.

4.6 Spolupracující osoba

„Základní oblíbený model optimalizace u příjmů § 7 představuje institut spolupracující osoby. Lze ho skutečně využít u všech těchto příjmů až na pár výjimek.“²¹

Princip spolupracujících osob lze nalézt v § 13, zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, který rozděluje spolupráci na dvě možnosti:

- Spolupráce druhého z manželů

Podíl, který připadá na spolupracující osobu, může představovat až 50 % příjmů a výdajů. Částka, o kterou příjmy výdaje přesahují, může být do výše maximálně 540 000 Kč za celé zdaňovací období.

- Spolupráce druhého z manželů a ostatních osob, žijících v jedné domácnosti s poplatníkem

Podíl, který připadá na spolupracující osobu, může představovat až 30% příjmů a výdajů. Částka, o kterou příjmy přesahují výdaje, může činit maximálně 180 000 Kč za celé zdaňovací období.

Příjmy a výdaje se nesmějí rozdělovat na děti až do ukončení jejich povinné školní docházky a na děti v kalendářních měsících, ve kterých je uplatňováno daňové zvýhodnění na děti nebo na manžela či manželku, je-li na ně ve zdaňovacím období uplatňována sleva.

²¹ AMBROŽ, Jan. *Daňové přiznání fyzických osob*. Praha : Koršach, 2009. str. 56

5 Praktický příklad

Tato kapitola bude obsahovat konkrétní příklad domácnosti a jednotlivé možnosti rozdělení příjmů mezi jednotlivé členy domácnosti s cílem optimalizace (minimalizace) celkových odvodů domácnosti.

5.1 Představení rodiny

Manželé Václav Dobrý a Marie Dobrá mají dvě děti, tříletou dceru a pětiletého syna, které vyživují ve společné domácnosti. Marie Dobrá byla celý rok 2010 s dcerou na rodičovské dovolené, pobírala tedy pouze rodičovský příspěvek a přídavky na děti. Václav Dobrý podniká jako osoba samostatně výdělečně činná v oboru nákupu a prodeje výpočetní techniky. V průběhu roku 2010 dosáhl zdanitelných příjmů ve výši 1 800 000 Kč. Výše jeho daňových výdajů činila 1 250 000 Kč. Marie Dobrá je u správce daně vedena jako osoba, která se svým manželem při výkonu jeho podnikatelské činnosti po celý rok 2010 spolupracuje.

Václav Dobrý má v soukromém vlastnictví také byt, který si pořídil ještě před sňatkem, tedy nepatří do společného jmění manželů. Tento byt začal v průběhu roku 2010 pronajímat studentům. Za rok 2010 výše příjmů z pronájmu tohoto bytu činila 84 000 Kč, přičemž prokazatelné daňové výdaje za rok 2010 spojené s provozem tohoto bytu byly v hodnotě 15 000 Kč. Václav Dobrý také podniká na burze cenných papírů (nejedná se tedy o obchody spojené s jeho podnikatelskou činností). V únoru roku 2010 nakoupil akcie v celkové pořizovací ceně 100 000 Kč, a v červnu je prodal za 370 000 Kč, přičemž poplatků makléři a burze za zprostředkování prodeje akcií byl 1 000 Kč.

Václav Dobrý se svojí manželkou Marií Dobrou splácují hypoteční úvěr, který si společně vzali na nákup rodinného domku, ve kterém v současné době bydlí. Výše zaplacených úroků z hypotečního úvěru v průběhu roku 2010 činila 16 000 Kč. Marie Dobrá si po celý rok 2010 platila pojistné na penzijní připojištění ve výši 1 000 Kč měsíčně. Václav Dobrý v roce 2010 daroval místnímu hokejovému klubu na nákup nového vybavení částku 10 000 Kč, přičemž byla sepsána darovací smlouva a Václav Dobrý má od hokejového klubu písemné potvrzení o přijetí daru.

Václav Dobrý i Marie Dobrá mají za rok 2010 nárok na slevu na dani na poplatníka ve výši 24 840 Kč (pro rok 2011 je tato sleva ve výši 23 640 Kč). Daňové zvýhodnění na

děti v roční výši 11604 Kč na jedno dítě za rok 2010 si uplatňuje Václav Dobrý. Václav Dobrý není účastníkem nemocenského pojištění a v průběhu roku 2010 neplatil zálohy na daň z příjmů. Václav Dobrý s manželkou Marií Dobrou zvažují, jakým způsobem provést zdanění příjmů za rok 2010 tak, aby minimalizovali celkové odvody, tedy pojistné na zdravotní pojištění, pojistné na sociální pojištění a daně z příjmů.

Níže jsou popsány 3 způsoby optimalizace daňového zatížení, které se nejvíce nabízejí. První variantou je situace, kdy veškeré své příjmy daní pouze Václav Dobrý. Další možností je rozdělení příjmů na spolupracující manželku v maximální možné výši. Třetí variantou je rozdělení příjmů na spolupracující manželku v takové výši, že je možné využít toho, že manželka v daném případě provozuje samostatnou výdělečnou činnost jako vedlejší činnost. Pokud výše rozdílu mezi výší příjmů z vedlejší samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů, které byly vynaloženy na jeho dosažení, zajištění a udržení u ní převyšují částku 56 902 Kč za rok 2010 (za rok 2011 je tato částka ve výši 59 374 Kč), nemusí být povinně účastna důchodového připojištění ve smyslu § 10 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

5.2 Řešení č. 1: Zdanění veškerých příjmů manželem

Pro případ, že veškeré příjmy bude danit pouze Václav Dobrý, vypadá výpočet celkových zákonných odvodů takto:

Daňový základ z příjmů je složen ze součtu dílčích základů daně podle § 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (z podnikání), podle § 9 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (z pronájmu) a podle § 10 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (ostatní příjmy). Jednotlivé dílčí daňové základy se spočítají takto:

$$\text{Dílčí ZD podle § 7 ZDP} = 1\,800\,000 - 1\,250\,000 = 550\,000 \text{ Kč}$$

U dílčího základu daně z pronájmu je pro Václava Dobrého nejvýhodnější využití paušálních výdajů dle § 9 odst. 4 ZDP ve výši 30 % z příjmů z pronájmu.

$$\text{Dílčí ZD podle § 9 ZDP} = 84\,000 - 25\,200 = 58\,800 \text{ Kč}$$

Dílčí základ daně lze jako daňový výdaj podle § 10 odst. 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, uplatnit i poplatky burze a makléřům při nákupu či prodeji akcií.

$$\text{Dílčí ZD podle § 10 ZDP} = 370\,000 - 100\,000 - 1\,000 = 269\,000 \text{ Kč}$$

$$\text{Celkový základ tedy činí: } 550\,000 + 58\,800 + 269\,000 = 877\,800 \text{ Kč}$$

Celkový základ daně se může snížit o nezdanitelné části základu daně podle § 15 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. V našem případě se jedná o dar hokejovému klubu a úroky z hypotečního úvěru:

$$\text{ZD snížen o nezdanitelné části ZD} = 877\,800 - 10\,000 - 16\,000 = 851\,800 \text{ Kč}$$

Z této částky se vypočítá daň podle § 16 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů tímto způsobem:

$$\text{Daň podle § 16 ZDP} = 851\,800 * 0,15 = 127\,770 \text{ Kč}$$

Dále si může Václav Dobrý odečíst slevy na dani na poplatníka, na manželku bez vlastních příjmů a na obě vyživované děti. Výsledná daň za rok 2010 činí:

$$\text{Daň po uplatnění slev a daňového zvýhodnění} = 127\,770 - 24\,840 - 24\,840 - 11\,604 - 11\,604 = 54\,882 \text{ Kč}$$

Z hlediska pojistného na zdravotní pojištění, které musí Václav Dobrý jako OSVČ uhradit, se vychází z vyměřovacího základu. Tento vyměřovací základ bude činit:

$$\text{Vyměřovací základ pro ZP} = 0,5 * (1\,800\,000 - 1\,250\,000) = 275\,000 \text{ Kč}$$

Tento vyměřovací základ je vyšší než minimální vyměřovací základ a ani nepřevyšuje maximální vyměřovací základ stanovený pro rok 2010 ve výši 1 707 048 Kč (pro rok 2011 činí 1 781 280 Kč), proto bude pro výpočet využita tato částka.

$$\text{Pojistné na ZP} = 275\,000 * 0,135 = 37\,125 \text{ Kč}$$

Z hlediska pojistného na sociální pojištění (na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, nemocenského pojištění se Václav Dobrý neúčastní) se vyjde z vyměřovacího základu, který spočítáme takto:

$$\text{Vyměřovací základ pro SP} = 0,5 * (1\ 800\ 000 - 1\ 250\ 000) = 275\ 000\ \text{Kč.}$$

Tento vyměřovací základ je vyšší než minimální vyměřovací základ a ani nepřevyšuje maximální hodnotu vyměřovacího základu pro rok 2010 ve výši 1 707 048 Kč (pro rok 2011 činí 1 781 280 Kč), tudíž bude pro výpočet využita tato částka.

$$\text{Pojistné na SP} = 275\ 000 * 0,292 = 80\ 300\ \text{Kč}$$

Celkové odvody Václava Dobrého tedy činí:

$$\text{Odvody celkem} = 54\ 882 + 37\ 125 + 80\ 300 = \underline{172\ 307\ \text{Kč}}$$

5.3 Řešení č. 2: Převod maximální možné výše příjmů z podnikání na manželku

Pokud se Václav Dobrý rozhodne převést část svých příjmů z podnikání podle § 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů na spolupracující manželku, přičemž se tento převod nevztahuje na příjmy z pronájmu bytu, ani ostatní příjmy, bude se postupovat v souladu s § 13 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Marie Dobrá spolupracovala se svým manželem po celé zdaňovací období roku 2010, tudíž na ni může být v souladu s ustanovením § 13 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů převedeno maximálně 50 % příjmů a výdajů z podnikání svého manžela. Rozdíl mezi příjmy a výdaji převedenými na manželku nesmí činit více než 540 000 Kč.

Převede-li Václav Dobrý na svoji manželku 50 % svých příjmů a výdajů, rozdíl mezi převedenými příjmy a výdaji u Marie Dobré bude činit:

$$\text{Rozdíl mezi převedenými příjmy a výdaji: } 0,5 * 1\ 800\ 000 - 0,5 * 1\ 250\ 000 = 275\ 000\ \text{Kč}$$

Vzhledem k tomu, že tento rozdíl nepřesahuje částku 540 000 Kč, může být na Marii Dobrou převeden 50 % podíl příjmů a výdajů.

Zdanění příjmů obou manželů proběhne potom tak, že každý z manželů podá své vlastní daňové přiznání, ve kterém zdaní každý svůj podíl na příjmech z podnikání a Václav Dobrý zdaní i své příjmy z pronájmu a z prodeje cenných papírů.

5.3.1 Zdanění Václava Dobrého

$$\text{ZD z příjmů} = 275\,000 + 58\,800 + 269\,000 = 602\,800 \text{ Kč}$$

Tento základ daně si může Václav Dobrý snížit o nezdanitelné části základu daně (konkrétně o dar hokejovému klubu a úroky z úvěru) podle § 15 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Základ daně pak bude ve výši:

$$\text{ZD po snížení o nezdanitelné části ZD} = 602\,800 - 10\,000 - 16\,000 = 576\,800 \text{ Kč}$$

$$\text{Daň podle § 16 ZDP} = 576\,800 * 0,15 = 86\,520 \text{ Kč}$$

Z této daně si Václav Dobrý může odečíst slevy na dani na poplatníka a daňové zvýhodnění na děti za rok 2010. Nemůže si uplatnit slevu na dani na manželku. Celková daňová povinnost Václava Dobrého tedy činí:

$$\text{Daň po slevách} = 86\,520 - 24\,840 - 11\,604 - 11\,604 = 38\,472 \text{ Kč}$$

Z pohledu pojistného na zdravotní pojištění u Václava Dobrého platí, že toto pojistné bude vypočteno z vyměřovacího základu vypočítaného z podílu na příjmech a výdajích Václava Dobrého připadajících na něj po té, co převede část příjmů a výdajů na manželku.

$$\text{Vyměřovací základ pro pojistné na ZP} = 0,5 * (900\,000 - 625\,000) = 137\,500 \text{ Kč}$$

Tento vyměřovací základ musí dosáhnout alespoň minimálního vyměřovacího základu, který pro rok 2010 činil 139 014 Kč (pro rok 2011 činí 148 440 Kč). Vzhledem

k tomu, že vypočítaný základ je nižší než minimální vyměřovací základ, použijeme pro další výpočet částku minimálního vyměřovacího základu. Pojistné na ZP u Václava Dobrého se spočítá takto:

$$\text{Pojistné na ZP} = 0,135 * 139\,014 = 18\,766,90 \text{ Kč}$$

Zaokrouhleno na 18 767 Kč

Z hlediska pojistného na sociální pojištění bude vyměřovací základ Václava Dobrého vypočten stejně jako u pojistného na zdravotní pojištění, tedy z podílu na příjmech a výdajích po převodu 50 % na spolupracující manželku, tedy:

$$\text{Vyměřovací základ pro pojistné na SP} = 0,5 * (900\,000 - 625\,000) = 137\,500 \text{ Kč}$$

Jelikož se jedná o hlavní samostatnou výdělečnou činnost Václava Dobrého, musí tento vyměřovací základ dosáhnout alespoň minimálního vyměřovacího základu, platného pro rok 2010, který činil 71 136 Kč (pro rok 2011 činí 74 220 Kč). Vypočtená částka je tedy vyšší než minimální vyměřovací základ, proto bude pro výpočet pojistného na sociální pojištění použit uvedený vyměřovací základ a pojistné tedy činí:

$$\text{Pojistné na SP} = 0,292 * 137\,500 = 40\,150 \text{ Kč}$$

$$\text{Celkové odvody Václava Dobrého} = 38\,472 + 18\,767 + 40\,150 = 97\,389 \text{ Kč}$$

5.3.2 Zdanění Marie Dobré

$$\text{Základ daně z příjmů (50 \% podíl)} = 275\,000 \text{ Kč}$$

Marie Dobrá si může podle § 15 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů tento základ daně snížit o nezdanitelnou část základu daně v podobě pojistného na penzijní připojištění sníženého o 6000 Kč.

$$\text{Základ daně po snížení o nezdanitelnou část} = 275\,000 - 6\,000 = 269\,000 \text{ Kč}$$

$$\text{Daň podle § 16 ZDP} = 269\,000 * 0,15 = 40\,350 \text{ Kč}$$

Marie Dobrá si může ze základu daně odečíst slevu na dani na poplatníka. Potom její výsledná daňová povinnost je ve výši:

$$\text{Daň po slevě} = 40\,350 - 24\,840 = 15\,510 \text{ Kč}$$

Při výpočtu pojistného na zdravotní a sociální pojištění za rok 2010 se bude z hlediska výpočtu vyměřovacích základů postupovat zcela stejně jako u Václava Dobrého s tím rozdílem, že Marie Dobrá je osobou, za kterou je plátcem pojistného na ZP také stát, a to proto, že je na rodičovské dovolené a tudíž pobírá rodičovský příspěvek. Z tohoto titulu se na Marii Dobrou nevztahuje minimální vyměřovací základ pojistného ZP. Z pohledu pojistného na sociální pojištění, je Marie Dobrá brána jako osoba vykonávající vedlejší činnost. Proto její minimální vyměřovací základ pro pojistné na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti pro rok 2010 musí činit nejméně 28 452 Kč (pro rok 2011 činí 29 688 Kč). Základ Marie Dobré je vyšší, a proto jednotlivé pojistné bude vypočteno tímto způsobem:

$$\text{Pojistné na ZP} = 0,5 * 275\,000 * 0,135 = 18\,562,50 \text{ Kč}$$

Zaokrouhлено na 18 563 Kč

$$\text{Pojistné na SP} = 0,5 * 275\,000 * 0,292 = 40\,150 \text{ Kč}$$

$$\text{Celkové odvody Marie Dobré} = 15\,510 + 18\,563 + 40\,150 = 74\,223 \text{ Kč}$$

$$\text{Celkové odvody obou manželů} = 97\,389 + 74\,223 = \underline{171\,612 \text{ Kč}}$$

5.4 Řešení č. 3: Převod maximálního podílu příjmů a výdajů na spolupracující manželku, která nemusí hradit pojistné na SP

Další z možností rozdělení příjmů na spolupracující manželku je maximální úspora v oblasti pojistného na sociální pojištění. Jedná se o převod maximálního podílu příjmů a výdajů na manželku, nezakládající povinnost manželky jako osoby vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost povinně se účastnit na důchodovém pojištění, v jehož

důsledku nemusí hradit pojistné na sociální pojištění. Z hlediska plateb pojistného na SP je velice výhodné, pokud spolupracující osoba vykonává vedlejší samostatnou činnost a přitom rozdíl mezi převedenými příjmy a výdaji nepřesáhne tzv. rozhodnou částku podle § 10 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, která pro rok 2010 činila 56 902 Kč (pro rok 2011 činí 59 374 Kč). V takovém případě osoba vykonávající vedlejší činnost nemusí být povinně účastna důchodového pojištění a neplatí tedy ani pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Na Marii Dobrou by tedy měl být převeden podíl na příjmech a výdajích ve výši:

Výpočet podílu (podíl cílové částky rozdílu a celkového rozdílu mezi příjmy a výdaji) = $56\,902 / 550\,000 = 0,10346 = 10,346\%$

Na Marii Dobrou by tedy měly být převedeny příjmy a výdaje ve výši:

Převod příjmů = $0,10346 * 1\,800\,000 = 186\,228\text{Kč}$

Převod výdajů = $0,10346 * 1\,250\,000 = 129\,325\text{Kč}$

Rozdíl mezi příjmy a výdaji = $186\,228 - 129\,325 = 56\,903\text{Kč}$

Na Václava Dobrého tedy zbývá:

Podíl na příjmech = $1\,800\,000 - 186\,228 = 1\,613\,772\text{Kč}$

Podíl na výdajích = $1\,250\,000 - 129\,325 = 1\,120\,675\text{Kč}$

Rozdíl mezi příjmy a výdaji = $1\,613\,772 - 1\,120\,675 = 493\,097\text{Kč}$

5.4.1 Zdanění Václava Dobrého

$$\text{Základ daně z příjmů} = 493\,091 + 58\,800 + 269\,000 = 820\,891 \text{ Kč}$$

Tento základ daně si může Václav Dobrý snížit o nezdanitelné části základu daně podle § 15 č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (v tomto případě o dar hokejovému klubu a úroky z úvěru).

$$\text{Základ daně po snížení o nezdanitelné části základu daně} = 820\,891 - 10\,000 - 16\,000 = 794\,891 \text{ Kč}$$

Zaokrouhleno na 794 800 Kč

$$\text{Daň podle § 16 ZDP} = 794\,800 * 0,15 = 119\,220 \text{ Kč}$$

Václav Dobrý si může z této daně odečíst slevu na dani na poplatníka a daňové zvýhodnění na děti. Ale nemůže si uplatnit slevu na dani na manželku. Výsledná daňová povinnost Václava Dobrého tedy činí:

$$\text{Daň po slevě a daňovém zvýhodnění} = 119\,220 - 24\,840 - 11\,604 - 11\,604 = 71\,172 \text{ Kč}$$

U Václava Dobrého platí, že pojistné na zdravotní pojištění bude vypočítáno z vyměřovacího základu zjištěného z podílu na příjmech a výdajích Václava Dobrého, které na něho připadají po převodu příjmů a výdajů na manželku. Vyměřovací základ se tedy spočítá tímto způsobem:

$$\text{Vyměřovací základ pro pojistné na ZP} = 0,5 * (1\,613\,772 - 1\,120\,675) = 246\,548,5 \text{ Kč}$$

Zaokrouhleno na 246 549 Kč

Vyměřovací základ musí dosáhnout alespoň minimálního vyměřovacího základu, který pro rok 2010 byl stanoven na 139 014 Kč (pro rok 2011 činí 148 440 Kč). Protože vypočtený vyměřovací základ je vyšší než minimální hodnota tohoto základu, a zároveň je i nižší než maximální hodnota vyměřovacího základu, která pro rok 2010 činila 1 707 048

Kč (pro rok 2011 činí 1 781 280 Kč), použije se vypočtený vyměřovací základ. Výpočet pojistného pak vypadá takto:

$$\text{Pojistné na ZP} = 0,135 * 246\,549 = 33\,284,115 \text{ Kč}$$

Zaokrouhлено na 33 284 Kč

Vyměřovací základ pro pojistné na sociálním pojištění bude vypočten z jeho daňového základu, až po převodu příjmů a výdajů na spolupracující manželku.

$$\text{Vyměřovací základ na SP} = 0,5 * (1\,613\,772 - 1\,120\,675) = 246\,548,5 \text{ Kč}$$

Zaokrouhлено na 246 549 Kč

U Václava Dobrého se jedná o hlavní samostatnou výdělečnou činnost, musí tento vyměřovací základ dosáhnout alespoň minimálního vyměřovacího základu, který je pro rok 2010 stanoven ve výši 71 136 Kč (pro rok 2011 činí 74 220 Kč). Vypočtená částka je vyšší než minimální vyměřovací základ, ani nedosahuje maximální možné částky vyměřovacího základu, který pro rok 2010 činil 1 707 048 Kč (pro rok 2011 činí 1 781 280 Kč), bude použit pro výpočet pojistného na sociální pojištění uvedený vyměřovací základ.

$$\text{Pojistné na SP} = 0,292 * 246\,549 = 71\,992,308 \text{ Kč}$$

Zaokrouhлено na 71 992 Kč

$$\text{Celkové odvody Václava Dobrého} = 71\,172 + 33\,284 + 71\,992 = 176\,448 \text{ Kč}$$

5.4.2 Zdanění Marie Dobré

$$\text{Základ daně z příjmů} = 56\,902 \text{ Kč}$$

Marie Dobrá si může snížit tento základ daně snížit o nezdanitelnou část základu daně podle § 15 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve formě pojistného na penzijní připojištění sníženého o 6000 Kč.

$$\text{Základ daně po snížení o nezdanitelnou část} = 56\,902 - 6000 = 50\,902 \text{ Kč}$$

Zaokrouhlený základ daně = 50 900 Kč

Daň podle § 16 ZDP = $50\,900 * 0,15 = 7\,635$ Kč

Z této částky si Marie Dobrá může odečíst slevu na dani na poplatníka, tedy konečná daňová povinnost činí:

Daň po slevě = $7\,635 - 24\,840 = 0$ Kč (můžeme odečíst maximálně do výsledné daně 0 Kč)

Z hlediska plateb pojistného na zdravotní pojištění platí, že se na ni nevztahuje minimální vyměřovací základ, pokud by se na ni ovšem vztahoval, vedlo by to k znevýhodnění tohoto způsobu přerozdělování příjmů. Na výpočet pojistného tedy bude použit rozdíl mezi skutečnými příjmy a výdaji.

Vyměřovací základ pojistného ZP = $0,5 * (186\,228 - 129\,325) = 28\,451,5$ Kč

Zaokrouhleno na 28 452 Kč

Pojistné na ZP = $0,135 * 28\,452 = 3\,841,02$ Kč

Zaokrouhleno na 3841 Kč

Marie Dobrá z pohledu plateb pojistného na SP využije skutečnosti, že z titulu pobírání rodičovského příspěvku je osobou, který vykonává samostatnou výdělečnou činnost jako vedlejší činnost. Výše rozdílu mezi příjmy a výdaji přesáhla rozhodnou částku ve smyslu § 10 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, Marie Dobrá není tedy povinna účastnit se důchodového pojištění, a proto nemusí platit pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.

Pojistné na SP = 0 Kč

Celkové odvody Marie Dobré = 3 841 Kč

Celkové odvody obou manželů = $71\,172 + 33\,284 + 71\,992 + 3\,841 = \underline{180\,289}$ Kč

5.5 Shrnutí příkladu

Pokud porovnáme jednotlivé způsoby rozdělení příjmů mezi oba manželé, z hlediska celkových odvodů domácnosti u jednotlivých variant dostáváme níže uvedené výsledky.

Řešení č. 1: 172 307 Kč

Řešení č. 2: 171 612 Kč

Řešení č. 3: 180 289 Kč

Z těchto výsledků je zřejmé, že nejhůře vychází varianta, kdy manželé Marie Dobrá a Václav Dobrý brát v potaz variantu s ohledem na minimální odvod pojistného na sociální pojištění u manželky z titulu její vedlejší samostatné výdělečné činnosti, tedy řešení č. 3. I když v tomto případě Marie Dobrá opravdu nemusí platit pojistné na sociální pojištění, a přesto celkové povinné odvody obou manželů budou nejvyšší a to proto, že se neuplatní velmi významná část slevy na dani u Marie Dobré. Tento pokles nepokryje ani úspora na pojistném na sociální pojištění. Ne vždy platí, že se převody příjmů a výdajů na manželku či manžela vyplatí.

Na druhé příčce se podle výhodnosti umístila varianta č. 1. Jedná se o situaci, kdy Václav Dobrý bude danit veškeré příjmy. Oproti nejvýhodnější variantě (varianta č. 2), kdy se převede 50 % podíl na příjmech a výdajích Václava Dobrého z jeho podnikatelské činnosti na manželku, zaplatí rodina Dobrých o 695 Kč více na celkových povinných odvodech. Tento rozdíl vznikne z důvodu nemožnosti uplatnit nezdanitelné části základu daně u Marie Dobré a to z titulu plateb pojistného na penzijní připojištění, pokud všechny příjmy bude danit Václav Dobrý. Ve variantě č. 1 si Marie Dobrá nemůže uplatnit ani slevu na dani pro poplatníka ve výši 24 840 Kč (pro rok 2011 tato částka činí 23 640 Kč), protože nemá žádné zdanitelné příjmy. Tato skutečnost je však v rodině Dobrých kompenzována uplatněním slevy na dani na manželku bez vlastních příjmů pro rok 2010 ve výši 24 840 (pro rok 2011 se tato částka nemění), kterou uplatní Václav Dobrý ve svém daňovém priznání.

Nejvýhodnějším způsobem zdanění příjmů Marie Dobré a Václava Dobrého je v tomto případě technika převodu 50 % podílu příjmů a výdajů z podnikání Václava Dobrého na jeho manželku, tedy řešení č. 2. Oproti variantě č. 1, kdy veškeré příjmy zdaní Václav Dobrý, rodina Dobrých ušetří na celkových povinných odvodech 695 Kč. Oproti

nejméně výhodné variantě č. 3, kde se jedná o převod maximálního možného podílu příjmů a výdajů z podnikání Václava Dobrého na svoji manželku tak, aby manželka nebyla povinně účastna na sociálním pojištění, ušetří rodina Dobrých celkem 8 677Kč.

Manželé Václav Dobrý a Marie Dobrá by tedy za uvedených podmínek měli za rok 2010 uplatnit variantu převodu příjmů a výdajů z podnikání Václava Dobrého na jeho manželku Marii Dobrou v maximální možné výši podle § 13 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, neboť tato technika minimalizuje jejich celkové roční odvody z titulu pojistného na zdravotní pojištění, sociální pojištění a daně z příjmů. Pro tuto variantu jsou v příloze vyplněna daňová priznání za oba manželé.

Závěr

Podnikání fyzických osob je v České republice jednou z nejvýhodnějších a nejčastějších forem podnikání. Tento způsob podnikání u nás používá asi nejvíce daňových poplatníků, ale ne každý z nich efektivně využívá všech možností optimalizaci daňového zatížení, což je jedním z důvodů proč jsem si toto téma vybrala. Dalším důvodem je fakt, že když se v České republice v podnikatelské sféře začne mluvit o daních, většina podnikatelů spatřuje problematiku daní pouze v nezbytné povinnosti odvádět každoročně určitou výši svých finančních prostředků státu, tudíž jde o snížení příjmů. Tento názor určitě není nejšťastnější přístup. Platit daně patří v dnešní době k základním povinnostem všech občanů. Musí se brát na zřetel, že tyto získané peněžní obnosy jsou použity na úhradu potřeb, které veřejnost má. Z daní se financují potřeby jako například starobní důchody, zdravotní péče, sociální faktory, vzdělávání, podpora v nezaměstnanosti, veřejné statky či ekologie.

Daňová optimalizace je zcela legálním způsobem, jak si může podnikající subjekt snížit svoji daňovou povinnost. V případě využití nelegálních postupů se již nemluví o optimalizaci daňové povinnosti, nýbrž o daňovém úniku, který je trestný. Způsobů snižování daňového břemene je celá řada, například uplatněním veškerých slev na dani a všech odčitatelných položek od základu daně, použití vhodných odpisů, uplatnění daňových rezerv, atd. K tomu, aby člověk pochopil možnosti snižování daňové povinnosti, je nutné znát alespoň základy daňové teorie, které jsou v této práci také popsány. Pokud se fyzická osoba neorientuje v daňové teorii, může využít služeb daňového poradce.

Hlavním cílem praktické části bylo ukázat několik způsobů daňové optimalizace na konkrétním příkladu domácnosti. U rodiny Dobrých byly popsány tři možnosti daňové optimalizace. První z těchto možností byla varianta, kdy Václav Dobrý daní veškerý příjmy za rok 2010. Nevýhodou tohoto způsobu se ukázala nemožnost uplatnit nezdanitelné části základu daně u Marie Dobré z titulu plateb pojistného na penzijní připojištění. Druhou a jak se ukázalo nejvýhodnější variantou zdanění příjmů rodiny Dobrých je technika převodu 50 % podílu příjmů a výdajů z podnikání Václava Dobrého na jeho manželku. Při využití této možnosti optimalizace daňové povinnosti zaplatí rodina Dobrých na celkových odvodech nejméně. Nejhůře vychází varianta, kdy Rodina Dobrých bude brát na zřetel variantu s ohledem na minimální odvod pojistného na sociální pojištění u manželky z titulu její vedlejší samostatné výdělečné činnosti. V tomto případě sice Marie

Dobrá nemusí platit pojistné na sociální pojištění, ale neuplatní si ani významnou část slevy na dani. Tuto ztrátu úspora na pojistném na sociální pojištění nepokryje. Doporučením pro rodinu Dobrých za rok 2010 je tedy uplatnění varianty převodu příjmů a výdajů z podnikání Václava Dobrého na jeho manželku Marii Dobrou v maximální možné výši, tedy 50 %. Pochopitelně konečné rozhodnutí ve výběru varianty optimalizace daňového zatížení je pouze na rodině Dobrých.

Použité zdroje

Monografie:

1. AMBROŽ, Jan. *Daňové přiznání fyzických osob*. Praha : Koršach, 2009. 148 s. ISBN 978-80-86296-24-1.
2. KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. Vyd. 5. Praha : Wolters Kluwer, 2010. 276 s. ISBN 978-80-7357-574-8.
3. MACHÁČEK, Ivan. *Daň z příjmů fyzických osob 2010 : praktická pomůcka k daňové optimalizaci*. Vyd. 1. Praha : C. H. BECK, 2010. 273 s. ISBN 978-80-7400-188-8.
4. PELC, Vladimír. *Daňové rezervy 2008: úplné znění zákona o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů s vysvětlivkami*. Praha: Linde, 2008. 175 s. ISBN 978-80-7201-718-8 str. 59-60.
5. VALOUCH, Petr . *Daňové tipy pro fyzické osoby 2009 : jak ušetřit na dani z příjmů*. Vyd. 1. Praha : Grada Publishing , 2010. 128 s. ISBN 978-80-247-3332-6.
6. VANČUROVÁ, Alena ; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2010*. 10. aktualiz. vyd. . Praha : 1. VOX a.s., 2010. 355 s. ISBN 978-80-86324-86-9.
7. VYBÍHAL, Václav. *Zdaňování příjmů fyzických osob : praktický průvodce*. Vyd. 6. Praha : Grada Publishing , 2010. 224 s. ISBN 978-80-247-3426-2.

Zákony:

8. Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, platný pro rok 2011.
9. Zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, platný pro rok 2010.

10. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2011.

Internetové zdroje:

11. *Businesscenter.cz* [online]. 2011 [cit. 2011-05-18]. Zákon o daních z příjmů. Dostupné z WWW: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dprij/cast3.aspx>>.

12. *Finance.cz* [online]. 2011 [cit. 2011-06-1]. Zamezení dvojího zdanění. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/dane-a-mzda/informace/dane-z-prijmu-zahranici/ze-zahranici-dvoji-zdaneni/>>.

13. *Měšec.cz* [online]. 2011 [cit. 2011-05-06]. Slevy na dani. Dostupné z WWW: <<http://www.mesec.cz/dane/dan-z-prijmu/pruvodce/slevy-na-dani/>>.

14. *Podnikatel.cz* [online]. 2011 [cit. 2011-05-26]. Co jsou paušální výdaje. Dostupné z WWW: <<http://www.podnikatel.cz/dane/ucetnictvi-danova-evidence/co-jsou-pausalni-vydaje/>>.

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.

Finančnímu úřadu v, ve, pro

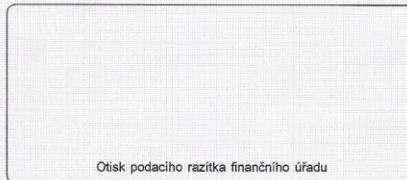
CHOTĚBŮŘ

01 Daňové identifikační číslo

C, Z, 7, 2, 1, 2, 0, 6, 7, 2, 5, 8

02 Rodné číslo

6, 8, 1, 1, 2, 2, 1, 7, 2, 8, 6

Otisk podacího razítka finančního úřadu

03 DAP¹⁾

řádné

opravné

dodatečné

Důvody pro podání dodatečného DAP zjištěny dne

04 Kód rozlišení typu DAP²⁾

Datum

05 DAP zpracoval a předkládá daňový poradce na základě plné moci k zastupování, která byla podána správci daně před uplynutím neprodloužené lhůty³⁾

ano

ne

05a Zákonná povinnost ověření účetní závěrky auditorem⁴⁾

ano

ne

PŘIZNÁNÍ

k dani z příjmů fyzických osob

podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

za zdaňovací období (kalendářní rok) 2010 nebo jeho část⁵⁾ od _____ do _____
dále jen „DAP“

1. ODDÍL – Údaje o poplatníkovi

06 Příjmení DOBŘÝ	07 Rodné příjmení DOBŘÝ	08 Jméno(-a) VACLAV
09 Titul	10 Státní příslušnost ČR	11 Číslo pasu

Adresa místa pobytu v den podání DAP

12 Obec CHOTĚBŮŘ	13 Ulice / část obce LESNÍ	14 Číslo popisné / orientační 135	
15 PSČ 583 01	16 Telefon / mobilní telefon	17 Fax / e-mail DOBRY.VACLAV@SEZVAH.CZ	18 Stát ČR

Adresa místa pobytu k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vyměřuje

Řádky 19 až 22 vyplňte pouze v případě, že adresa k poslednímu dni kalendářního roku, za který se DAP podává, je rozdílná od adresy v den podání DAP.

19 Obec	20 Ulice / část obce	21 Číslo popisné / orientační	22 PSČ
---------	----------------------	-------------------------------	--------

Adresa místa pobytu na území České republiky, kde se poplatník obvykle ve zdaňovacím období zdržoval

Řádky 23 až 28 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území České republiky.

23 Obec	24 Ulice / část obce	25 Číslo popisné / orientační
26 PSČ	27 Telefon / mobilní telefon	28 Fax / e-mail

29 Kód státu – vyplni jen daňový nerezident

29a Výše celosvětových příjmů

_____ Kč

30 Spojení se zahraničními osobami⁶⁾

ano

ne

2. ODDÍL – Dílčí základ daně, základ daně, ztráta

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků (§ 6 zákona)

	poplatník	finanční úřad
31 Úhm příjmů od všech zaměstnavatelů	0	
32 Úhm povinného pojistného podle § 6 odst.13 zákona	0	
33 Daň zaplacená v zahraničí podle § 6 odst. 14 zákona	0	
34 Dílčí základ daně podle § 6 zákona (ř. 31 + ř. 32 – ř. 33)	0	
35 Úhm příjmů plynoucí ze zahraničí zvýšený o povinné pojistné podle § 6 odst. 13 zákona	0	

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36 Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)	0	
36a Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona po vymezení (ř. 36 – úhm vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 6 zákona nebo ř. 36)	0	
37 Dílčí základ daně nebo ztráta z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)	275 000	
38 Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona	0	
39 Dílčí základ daně nebo ztráta z pronájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)	58 800	
40 Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)	269 000	
41 Úhm řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40)	602 800	
41a Úhm dílčích základů daně podle § 7 až § 10 zákona po vymezení (ř. 41 – úhm vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 až § 10 zákona nebo ř. 41)	602 800	
42 Základ daně (36a + kladná hodnota z ř. 41a)	602 800	
43 (neobsazeno)		
44 Uplatňovaná výše ztráty – vzniklé a vyměřené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše ř. 41a	0	
45 Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 – ř. 44)	602 800	

3. ODDÍL – Nezdánitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

Částka podle § 15	Počet měsíců	Počet měsíců
46 Odst. 1 zákona (hodnota daru/darů)	10 000	
47 Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)	12 16 000	
48 Odst. 5 zákona (penzijní připojištění)		
49 Odst. 6 zákona (životní pojištění)		
50 Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)		
51 Odst. 8 zákona (úhrada za další vzdělávání)		
52 § 34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)		
53 Další částky		
54 Úhm nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (ř. 46 + ř. 47 + ř. 48 + ř. 49 + ř. 50 + ř. 51 + ř. 52 + ř. 53)	26 000	
55 Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (ř. 45 – ř. 54)	576 800	
56 Základ daně zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	576 800	
57 Daň podle § 16 zákona	86 520	

4. ODDÍL – Daň celkem, ztráta

58 Daň podle § 16 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP	86 520	
59 (neobsazeno)		
60 Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (ř. 58)	86 520	
61 Daňová ztráta – zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka minus	0	

5. ODDÍL – Uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění

62 Slevy celkem podle § 35 odst. 1 zákona		
63 Sleva podle § 35a nebo § 35b zákona		

Tab. č. 1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

Příjmení, jméno, titul manželky (manžela)	Rodné číslo
Částka podle § 35ba odst. 1	Počet měsíců
64 písm. a) zákona (na poplatníka)	24 840
65a) písm. b) zákona (na manželku/manžela)	
65b) písm. b) zákona (na manželku/manžela, která/ktý je držitelem ZTP/P)	
66 písm. c) zákona (na poživatele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně)	
67 písm. d) zákona (na poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně)	
68 písm. e) zákona (na držitele průkazu ZTP/P)	
69 písm. f) zákona (studium)	
70 Úhrn slev na daní podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 62 + ř. 63 + ř. 64 + ř. 65a + ř. 65b + ř. 66 + ř. 67 + ř. 68 + ř. 69)	24 840
71 Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 60 - ř. 70)	61 680

Tab. č. 2 ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH V DOMÁCNOSTI

Příjmení a jméno(-a)	Rodné číslo	Počet měsíců	Počet měsíců se ZTP/P
1	2	3	4
1 DOBRÝ JAKUB	06041013476	12	
2 DOBRÁ VERONIKA	08521313286	12	
3			
4			
Celkem		24	

72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě	23 208
73 Sleva na daní (částka z ř. 72, uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)	23 208
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 - ř. 73)	38 472
75 Daňový bonus (ř. 72 - ř. 73)	
76 Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)	
77 Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 75 - ř. 76)	

6. ODDÍL - Dodatečné DAP

78 Poslední známá daň	
79 Zjištěná daň podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 74)	
80 Rozdíl řádků (ř. 79 - ř. 78): zvýšení (+) částka daně se zvyšuje, snížení (-) částka daně se snižuje	
81 Poslední známá daň - daňová ztráta podle § 5 zákona	
82 Zjištěná ztráta podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 81)	
83 Rozdíl řádků (ř. 82 - ř. 81): zvýšení (+) - daňová ztráta se zvyšuje, snížení (-) daňová ztráta se snižuje	

7. ODDÍL - Placení daně

84 Úhrn sražených záloh na daň z příjmu ze závislé činnosti a z funkčních požitků (po slevách na dani)	0
85 Na zbývajících zálohách zapláceno poplatníkem celkem	0
86 Zaplacená daň stanovená paušální částkou podle § 7a zákona	0
87 Sražená daň podle § 36 odst. 6 zákona (státní dluhopisy)	0
87a Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona	0
88 Zajištěná daň plátcem podle § 38e zákona	0
89 Sražená daň podle § 38f odst. 12 zákona	0
90 Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 4 zákona	0
91 Zbývá doplatit (ř. 74 - ř. 77 - ř. 84 - ř. 85 - ř. 86 - ř. 87 - ř. 87a - ř. 88 - ř. 89 - ř. 90): (+) zbývá doplatit, (-) zapláceno více	

PŘÍLOHY DAP:

Ve sloupci uveďte počet listů příloh.

Název přílohy	
Příloha č. 1 – „Výpočet dílčího základu daně z příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7 zákona)“	
Příloha č. 2 – „Výpočet dílčích základů daně z příjmů z pronájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)“	
Příloha č. 3 – „Výpočet daně z příjmů ze zahraničí (§ 38f zákona)“ včetně Samostatných listů 1. oddílu	
Účetní závěrka poplatníka, který vede účetnictví	
Seznam pro poplatníky uplatňující nárok na vyloučení dvojího zdanění podle § 38f odst. 10 zákona	
„Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a z funkčních požitků a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění“ za příslušné zdaňovací období od všech zaměstnavatelů (např. podle § 38j odst. 3 zákona)	
Doklad o poskytnutém daru	
Potvrzení o poskytnutém úvěru na bytové potřeby a o výši úroků z tohoto úvěru	
Potvrzení o zaplacených částkách na penzijní připojištění	
Potvrzení o zaplacených částkách na soukromé životní pojištění	
Potvrzení o zaplacené úhradě na další vzdělávání	
Důvody pro podání dodatečného DAP	
Další přílohy výše neuvedené	
Počet listů příloh celkem	

**PROHLAŠUJI, ŽE VŠECHNY MNOU UVEDENÉ ÚDAJE V TOMTO PŘÍZNÁNÍ JSOU PRAVDIVÉ A ÚPLNÉ
A STVRZUJI JE SVÝM PODPÍSEM**

Údaje o zástupci: Kód zástupce:

Jméno(-a) a příjmení / Název právnické osoby

Datum narození / Evidenční číslo osvědčení daňového poradce / IČ právnické osoby

Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li zástupce právnickou osobou),
s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.)
Jméno(-a) a příjmení / Vztah k právnické osobě

Daňový subjekt / osoba oprávněná k podpisu

Datum Otisk razítka

Vlastnoruční podpis
daňového subjektu / osoby oprávněné k podpisu

- ¹⁾ Označte křížkem odpovídající variantu
²⁾ Údaj vyplňte, pouze máte-li kód rozlišení typu DAP v případech uvedených v § 38gb zákona a dále v případech uvedených v § 239 a § 244 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu ve znění pozdějších předpisů

Otisk podacího razítka finančního úřadu

ŽÁDOST O VRÁCENÍ PŘEPLATKU NA DANI Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

Podle ust. § 154 a 155 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů, žádám o vrácení:
přeplatku na dani z příjmů fyzických osob Kč.
Přeplatek zašlete na adresu:
nebo vratte na účet vedený u č.
kód banky specifický symbol
Vlastník účtu měna, ve které je účet veden
V dne Podpis poplatníka (zástupce)

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.

Finančnímu úřadu v, ve, pro

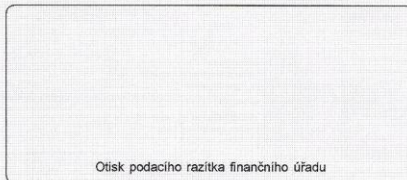
CHOTĚBOR

01 Daňové identifikační číslo

C, Z, 7, 3, 1, 0, 2, 5, 4, 6, 8, 1

02 Rodné číslo

7, 1, 5, 6, 1, 2, 1, 3, 8, 1, 2

Otisk podacího razítka finančního úřadu

03 DAP¹⁾

řádné

opravné

dodatečné

Důvody pro podání dodatečného DAP zjištěny dne

04 Kód rozlišení typu DAP²⁾

Datum

05 DAP zpracoval a předkládá daňový poradce na základě plné moci k zastupování, která byla podána správci daně před uplynutím neprodloužené lhůty¹⁾

ano

ne

05a Zákonná povinnost ověření účetní závěrky auditorem¹⁾

ano

ne

PŘIZNÁNÍ

k dani z příjmů fyzických osob

podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

za zdaňovací období (kalendářní rok) 2010 nebo jeho část? od do
dále jen „DAP“

1. ODDÍL – Údaje o poplatníkovi

06 Příjmení DOBRA	07 Rodné příjmení VOUDRÁČKOVÁ	08 Jméno(-a) MARIE
09 Titul	10 Státní příslušnost ČR	11 Číslo pasu

Adresa místa pobytu v den podání DAP

12 Obec CHOTĚBOR	13 Ulice / část obce LESNÍ	14 Číslo popisné / orientační 135
15 PSČ 583 01	16 Telefon / mobilní telefon	17 Fax / e-mail DOBRA.M@SEZNAM.CZ
		18 Stát ČR

Adresa místa pobytu k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vyměřuje

Řádky 19 až 22 vyplňte pouze v případě, že adresa k poslednímu dni kalendářního roku, za který se DAP podává, je rozdílná od adresy v den podání DAP.

19 Obec	20 Ulice / část obce	21 Číslo popisné / orientační	22 PSČ
---------	----------------------	-------------------------------	--------

Adresa místa pobytu na území České republiky, kde se poplatník obvykle ve zdaňovacím období zdržoval

Řádky 23 až 28 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území České republiky.

23 Obec	24 Ulice / část obce	25 Číslo popisné / orientační
26 PSČ	27 Telefon / mobilní telefon	28 Fax / e-mail

29 Kód státu – vyplní jen daňový nerezident

29a Výše celosvětových příjmů

Kč

30 Spojení se zahraničními osobami¹⁾

ano

ne

2. ODDÍL – Dílčí základ daně, základ daně, ztráta

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků (§ 6 zákona)

	poplatník	finanční úřad
31 Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů	0	
32 Úhrn povinného pojistného podle § 6 odst.13 zákona	0	
33 Daň zaplacená v zahraničí podle § 6 odst. 14 zákona	0	
34 Dílčí základ daně podle § 6 zákona (ř. 31 + ř. 32 – ř. 33)	0	
35 Úhrn příjmů plynoucí ze zahraničí zvýšený o povinné pojistné podle § 6 odst. 13 zákona		

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36 Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)	0	
36a Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona po vymezení (ř. 36 – úhrn vymezených příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 6 zákona nebo ř. 36)	0	
37 Dílčí základ daně nebo ztráta z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)	275 000	
38 Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona	0	
39 Dílčí základ daně nebo ztráta z pronájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)	0	
40 Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)	0	
41 Úhrn řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40).	275 000	
41a Úhrn dílčích základů daně podle § 7 až § 10 zákona po vymezení (ř. 41 – úhrn vymezených příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 až § 10 zákona nebo ř. 41)	275 000	
42 Základ daně (36a + kladná hodnota z ř. 41a)	275 000	
43 (neobsazeno)		
44 Uplatňovaná výše ztráty – vzniklé a vyměřené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše ř. 41a	0	
45 Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 – ř. 44)	275 000	

3. ODDÍL – Nezdánitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

Částka podle § 15	Počet měsíců	Počet měsíců
46 Odst. 1 zákona (hodnota daru/darů)		
47 Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)		
48 Odst. 5 zákona (penzijní připojištění)	6 000	
49 Odst. 6 zákona (životní pojištění)		
50 Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)		
51 Odst. 8 zákona (úhrada za další vzdělávání)		
52 § 34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)		
53 Další částky		
54 Úhrn nezdánitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (ř. 46 + ř. 47 + ř. 48 + ř. 49 + ř. 50 + ř. 51 + ř. 52 + ř. 53)	6 000	
55 Základ daně snížený o nezdánitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (ř. 45 – ř. 54)	269 000	
56 Základ daně zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	269 000	
57 Daň podle § 16 zákona	40 350	

4. ODDÍL – Daň celkem, ztráta

58 Daň podle § 16 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP	40 350	
59 (neobsazeno)		
60 Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (ř. 58)	40 350	
61 Daňová ztráta - zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka minus	0	

5. ODDÍL – Uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění

62 Slevy celkem podle § 35 odst. 1 zákona		
63 Sleva podle § 35a nebo § 35b zákona		

Tab. č. 1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

Příjmení, jméno, titul manželky (manžela)	Rodné číslo
Částka podle § 35ba odst. 1	Počet měsíců
64 písm. a) zákona (na poplatníka)	24 840
65a) písm. b) zákona (na manželku/manžela)	
65b) písm. b) zákona (na manželku/manžela, která/kteřý je držitelem ZTP/P)	
66 písm. c) zákona (na poživatele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně)	
67 písm. d) zákona (na poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně)	
68 písm. e) zákona (na držitele průkazu ZTP/P)	
69 písm. f) zákona (studium)	
70 Úhrn slev na daní podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 62 + ř. 63 + ř. 64 + ř. 65a + ř. 65b + ř. 66 + ř. 67 + ř. 68 + ř. 69)	24 840
71 Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 60 – ř. 70)	15 510

Tab. č. 2 ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH V DOMÁCNOSTI

Příjmení a jméno(-a)	Rodné číslo	Počet měsíců	Počet měsíců se ZTP/P
1	2	3	4
1			
2			
3			
4			
Celkem			

72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě		
73 Sleva na daní (částka z ř. 72, uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)		
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 – ř. 73)	15 510	
75 Daňový bonus (ř. 72 – ř. 73)		
76 Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)		
77 Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 75 – ř. 76)		

6. ODDÍL – Dodatečné DAP

78 Poslední známá daň		
79 Zjištěná daň podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 74)		
80 Rozdíl řádků (ř. 79 – ř. 78): zvýšení (+) částka daně se zvyšuje, snížení (-) částka daně se snižuje		
81 Poslední známá daň – daňová ztráta podle § 5 zákona		
82 Zjištěná ztráta podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 61)		
83 Rozdíl řádků (ř. 82 – ř. 81): zvýšení (+) – daňová ztráta se zvyšuje, snížení (-) daňová ztráta se snižuje		

7. ODDÍL – Placení daně

84 Úhrn sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků (po slevách na daní)	0	
85 Na zbývajících zálohách zapláceno poplatníkem celkem	0	
86 Zaplacená daň stanovená paušální částkou podle § 7a zákona	0	
87 Sražená daň podle § 36 odst. 6 zákona (státní dluhopisy)	0	
87a Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona	0	
88 Zajištěná daň plátcem podle § 38e zákona	0	
89 Sražená daň podle § 38f odst. 12 zákona	0	
90 Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 4 zákona	0	
91 Zbývá doplatit (ř. 74 – ř. 77 – ř. 84 – ř. 85 – ř. 86 – ř. 87 – ř. 87a – ř. 88 – ř. 89 – ř. 90): (+) zbývá doplatit, (-) zapláceno více	15 510	

PŘÍLOHY DAP:

Ve sloupci uveďte počet listů příloh.

Název přílohy	
Příloha č. 1 – „Výpočet dílčího základu daně z příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7 zákona)“	
Příloha č. 2 – „Výpočet dílčích základů daně z příjmů z pronájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)“	
Příloha č. 3 – „Výpočet daně z příjmů ze zahraničí (§ 38f zákona)“ včetně Samostatných listů 1. oddílu	
Účetní závěrka poplatníka, který vede účetnictví	
Seznam pro poplatníky uplatňující nárok na vyloučení dvojího zdanění podle § 38f odst. 10 zákona	
„Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a z funkčních požitků a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění“ za příslušné zdaňovací období od všech zaměstnavatelů (např. podle § 35j odst. 3 zákona)	
Doklad o poskytnutém daru	
Potvrzení o poskytnutém úvěru na bytové potřeby a o výši úroků z tohoto úvěru	
Potvrzení o zaplacených částkách na penzijní připojištění	
Potvrzení o zaplacených částkách na soukromé životní pojištění	
Potvrzení o zaplacené úhradě na další vzdělávání	
Důvody pro podání dodatečného DAP	
Další přílohy výše neuvedené	
Počet listů příloh celkem	

**PROHLAŠUJI, ŽE VŠECHNY MNOU UVEDENÉ ÚDAJE V TOMTO PŘÍZNÁNÍ JSOU PRAVDIVÉ A ÚPLNÉ
A STVRZUJI JE SVÝM PODPÍSEM**

Údaje o zástupci: Kód zástupce:

Jméno(-a) a příjmení / Název právnické osoby

Datum narození / Evidenční číslo osvědčení daňového poradce / IČ právnické osoby

Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li zástupce právnickou osobou),
s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.)
Jméno(-a) a příjmení / Vztah k právnické osobě

Daňový subjekt / osoba oprávněná k podpisu

Datum

Otisk razítka

Vlastnoruční podpis daňového subjektu / osoby oprávněné k podpisu

- ¹⁾ Označte křížkem odpovídající variantu
²⁾ Údaj vyplňte, pouze máte-li kód rozlišení typu DAP v případech uvedených v § 38gb zákona a dále v případech uvedených v § 239 a § 244 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu ve znění pozdějších předpisů

Otisk podacího razítka finančního úřadu

ŽÁDOST O VRÁCENÍ PŘEPLATKU NA DANI Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

Podle ust. § 154 a 155 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů, žádám o vrácení:
přeplatku na dani z příjmů fyzických osob Kč.
Přeplatek zašlete na adresu:
nebo vratte na účet vedený u č.
kód banky specifický symbol
Vlastník účtu měna, ve které je účet veden
V dne Podpis poplatníka (zástupce)